Hofstaðir í Mývatnssveit

Fornleifarannsókn 2018

Lilja Laufey Davíðsdóttir & Orri Vésteinsson

með viðauka eftir Magnús Á. Sigurgeirsson

Fornleifastofnun Íslands
FS726-910121
Reykjavík 2018

© Fornleifastofnun Íslands 2018
Bárugötu 3
101 Reykjavík
Sími: 551 1033
Fax: 551 1047
Netfang: fsi@fornleif.is
Heimasíða: www.fornleif.is

Forsíðumynd: Horft er yfir rannsóknarsvæðið til suðvesturs. Íbúarhús Hofstaða sést í miðju myndar. Myndina tók Orri Vésteinsson 9. september 2017

Efnisyfirlit

Samantekt 4
English summary 4
Inngangur 6
Borkjarnarannsókn 9
Norðurtún 10
Miðtún 18
Járnvinnslusvæði 18
Niðurstöður 20
Uppgröftur 23
Könnunarskurður 1 24
Könnunarskurður 2 26
Niðurstöður og umræða 27
Heimildaskrá 29
Viðauki 1 – Borkjarnaskrá 30
Viðauki 2. Einingaskrá 49
Viðauki 3. Gjóskulagarannsókn 51

Samantekt

Borkjarnarannnsókn í norðurhluta túna á Hofstöðum í Mývatnssveit, milli veisluskálans og nýfundins bæjarstæðis í Brekkum, leiddi ekki í ljós merki um fleiri bæjarstæði. Nyrst í túninu fundust ummerki sem tengja má við túnrækt í kringum bæjarstæðið í Brekkum. Aðeins minniháttar ummerki fundust sem tengja má við útihús sem stóðu á svokölluðu Gerði á 19. öld. Skammt norðvestan við veisluskálann fundust leifar eftir rauðablástur sem líkur benda til að séu samtíða notkun skálans á 10. og 11. öld.

Efnisorð: Norðurland, Mývatnssveit, Hofstaðir, borkjarnarannsókn, könnunarskurður, fornbýli, rauðablástur

Keywords: North Iceland, Mývatnssveit, Hofstaðir, coring, trenching, settlement, iron production

English summary

In 2016 a previously unknown farmstead, named í Brekkum, was discovered some 400 m north of the feasting hall in Hofstaðir in Mývatnssveit. Fieldwork in 2017 showed that the hall í Brekkum was built before 940AD and that the farmstead consists of at least four buildings, a midden and an improved homefield, and that it may be associated with a pagan cemetery. This farm was shortlived, perhaps occupied for only a few years in the middle of the 10th century. The discovery of a separate farmstead such a short distance from the feasting hall and farm-mound in Hofstaðir raises many questions – about the development of Hofstaðir as a central place and about the organisation of settlements in early Iceland. To begin to throw light on these issues a survey of buried archaeological remains in the levelled hay-fields of Hofstaðir was planned. This report describes the results of a coring survey and limited trenching in the area between the feasting hall and the newly discovered site í Brekkum. It includes the northernmost part of the Hofstaðir homefield and an area called Gerði – implying an enclosure – where at least five animal stables are known to have stood in the 19th and early 20th centuries. All were flattened with a bulldozer around 1950 when the present hay-fields were laid out and levelled.

The survey found evidence for improved soils, both medieval and modern, in the northernmost part of the research area, closest to í Brekkum. Some turf was also recorded in that location, which likely derives from post-medieval structures, either an enclosure or a building. Based on its proximity to í Brekkum it can be suggested that this was originally a part of its homefield but was kept in use as a hay-field after the farm went out of use. It is possible that it is to this area that the place-name Gerði originally applied. Some 80 m further south turf

and charcoal below late-medieval tephras indicates medieval activity (line 10). South of this scattered building debris was detected in locations which match descriptions of the sites of the animal stalls known to have stood here in the 19th century. When the southernmost of these 19th/20th century animal stables was levelled c. 1950 charcoal and ash was observed. Here coring and trenching in 2018 revealed deposits rich in slag and charcoal in an area measuring some 14x12 m. Both smelting slag and hammerscale were recorded, suggesting both smelting and smithying took place in this area, which is tentatively dated to between the early 10th century and the 12th century.

In short: no indications were found of a farmstead akin to the one discovered in Brekkum, but deposits with likely Viking Age dates were found in 3-4 places, including what was likely a part of the í Brekkum homefield and an iron processing area closer to the feasting hall and coterminous with it. Bulldozing in the middle of the 20th century pretty much obliterated the foundations of the five 19th/20th century animal stables but their locations could nevertheless be acertained more or less accurately from the scattered building-debris. Only in one, and at most two, of these cases are there indications that the structures were built on top of medieval deposits.

Inngangur

Árið 2016 fannst áður óþekkt bæjarstæði rétt norðan við nyrsta heimatúnið á Hofstöðum í Mývatnssveit. Þá um haustið var gerð minniháttar rannsókn sem staðfesti að byggingaleifarnar væru af bólstað frá víkingaöld.[1] Árið eftir fékkst styrkur úr Fornminjasjóði til að hefja þriggja ára verkefni sem hefur að markmiði að varpa ljósi á samhengi nýfundna bæjarstæðisins – sem farið er að kalla í Brekkum – við veisluskálann og bæjarhólinn á Hofstöðum og kanna hvort fleiri bæjarstæði geti leynst á þessu svæði. Í fyrsta áfanga, sumarið 2017, var gerð ítarlegri könnun á bæjarstæðinu í Brekkum sem sýndi að þar var komin byggð fyrir 940, sem sé áður en veisluskálinn var byggður, en jafnframt að byggðin í Brekkum hefur verið skammæ og sennilega ekki varað meira en nokkra áratugi. Öskuhaugur með ágætum varðveisluskilyrðum fannst sem og kumlateigur á hjallanum ofan við bæjarstæðið.[2] Framhaldsstyrkur fékkst ekki en Háskóli Íslands í samstarfi við Fornleifastofnun Íslands ákvað engu að síður að halda áfram vettvangsathugunum þó þær yrðu minni í sniðum en áætlað hafði verið. Gerð var könnun með kjarnabor um allt túnið milli veisluskálans og bæjarstæðisins í Brekkum, til að kortleggja

Mynd 1. Fornbýlið í Brekkum er í túnjaðri Hofstaða í Mývatnssveit

[1] Orri Vésteinsson, 2016
[2] Lilja Laufey Davíðsdóttir & Orri Vésteinsson, 2018

útbreiðslu og ástand mannvistarleifa, einkum með það í huga að leiða í ljós hvort fleiri bæjarstæði leyndust á þessu svæði. Tveir skurðir voru grafnir til að fá betri mynd af þeim ummerkjum sem sáust í borkjörnunum. Einnig var gerð heildstæð uppmæling á mannvirkjum

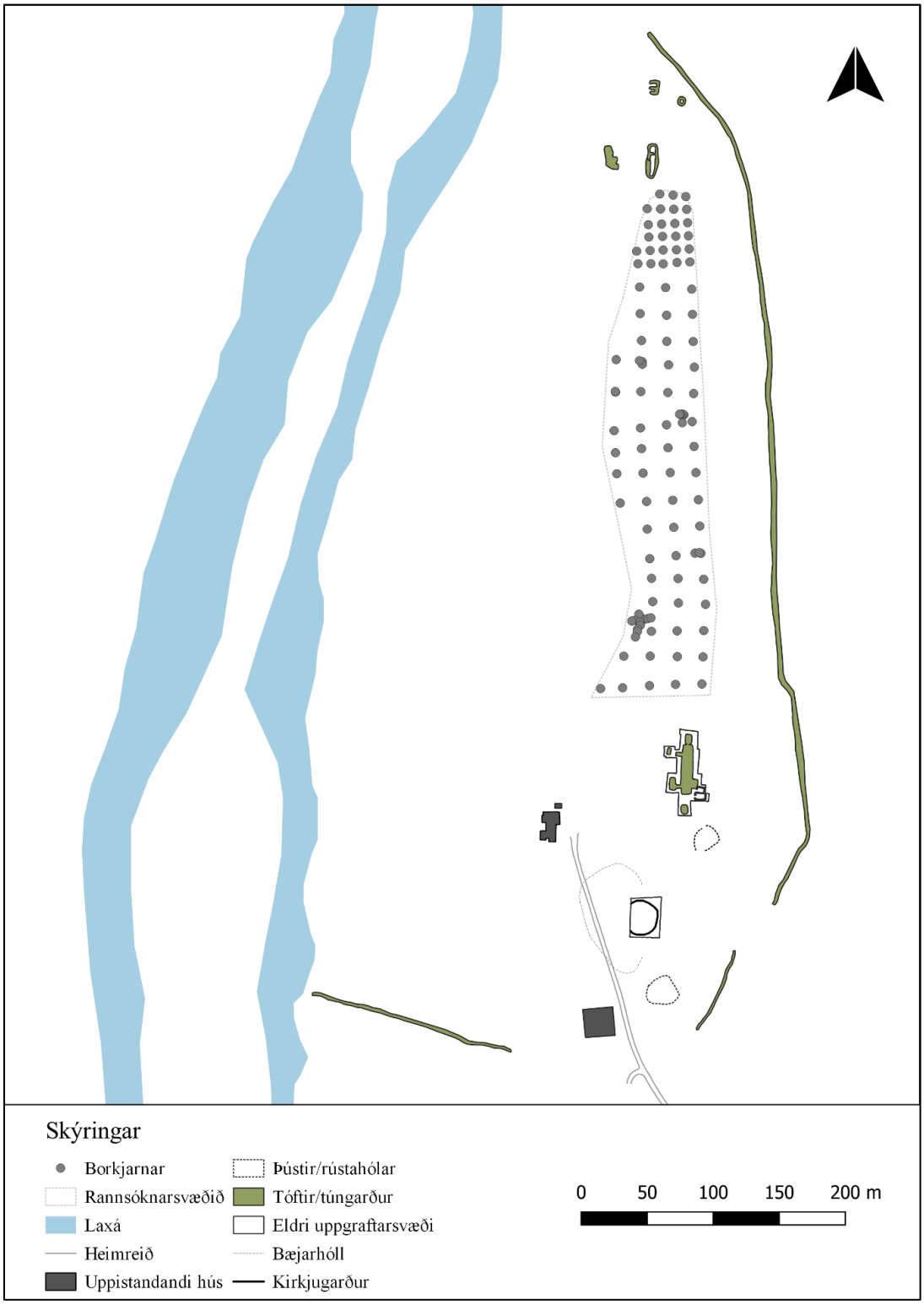

Mynd 2. Kort af bæjarstæðunum á Hofstöðum og í Brekkum með borkjarnarannsóknarsvæðinu 2018.

og byggingaleifum innan Túngarðs á Hofstöðum en eldri afstöðumyndir byggja á athugunum sem gerðar voru á ýmsum tímum með mismunandi aðferðum og stóðu því til bóta.

Að rannsókninni unnu Lilja Laufey Davíðsdóttir, Lísabet Guðmundsdóttir og Orri Vésteinsson fornleifafræðingar en Magnús Á. Sigurgeirsson jarðfræðingur greindi gjóskulög á vettvangi. Rannsóknin fór fram dagana 8.-10. ágúst 2018 og hafði leiðangurinn aðstöðu í íbúðarhúsinu á Hofstöðum sem er í umsjá Minjastofnunar Íslands og eru henni færðar bestu þakkir fyrir stuðninginn.

Borkjarnarannsókn

Markmið borkjarnarannsóknarinnar var að kortleggja útbreiðslu mannvistarlaga á svæðinu sunnan við nýfundna skálann i Brekkum og kanna hvort á því leyndust fleiri bæjarstæði, öskuhaugar eða önnur mannvirki sem ekki sjást á yfirborði. Rannsóknarsvæðið var 380 x 60-80 metrar á stærð og afmarkaðist af sléttuðu túni norðan við íbúðarhús Hofstaða til vesturs,

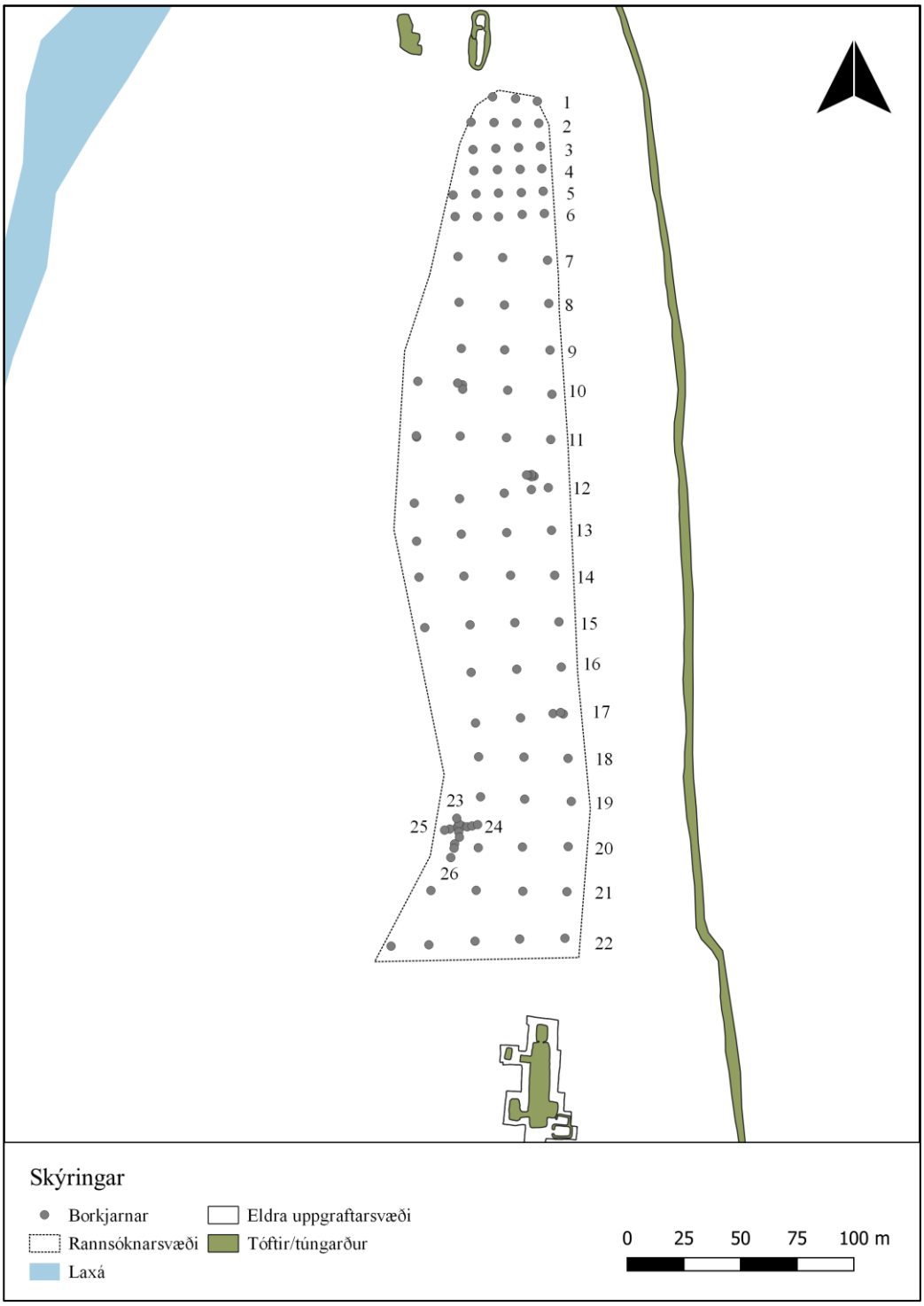

Mynd 3. Yfirlitskort yfir númer borkjarna á rannsóknarsvæðinu 2018.

norðurs og austurs en veisluskálanum sem grafinn var upp árin 1996-2002 að sunnan. Borað var á 10 - 20 m fresti yfir allt túnið en borað var þéttar þar sem vísbendingar voru um heillegar mannvistarleifar. Teknir voru um 3,5 sm breiðir kjarnar og náði borinn lengst 80 sm niður, 40 sm í einu. Flestir borkjarnanna voru ljósmyndaðir og skipting jarðlaga skráð en þar sem aðeins sáust náttúruleg jarðlög og lítil breyting á þeim milli kjarna var skráningin minna ítarleg. Ekki var farið dýpra niður en á forsögulegu H3 gjóskuna sem féll fyrir um 2900 árum. Borkjarnarnir voru teknir eftir beinum línum, frá austri til vesturs og fékk hver kjarni númer miðað við línunúmer og röð hans í línunni. Hér á eftir verður farið yfir helstu niðurstöður sem komu út úr rannsókninni. Aftast í skýrslunni er viðauki þar sem hverjum borkjarna er lýst nákvæmlega.

Umfjöllun um borkjarnana er skipt í þrjá hluta eftir staðsetningu þeirra; norðurtúnið, miðtúnið og járnvinnslusvæðið. Að þessu sinni var borað í allt norðurtúnið en aðeins nyrðri hluta miðtúnsins. Járnvinnslusvæðið sem fannst í suðvesturhorni norðurtúnsins, fær sérumfjöllun en þar var borað mun þéttar en annars staðar til að kanna mörk og stærð svæðisins ásamt umfangi og eðli mannvistarlaganna.

Norðurtún

Lína 1

Í línu 1 var borað á 10 m fresti og teknir voru þrír kjarnar. Þar sáust aðallega náttúruleg jarðlög, foklög og gjóskulög en í tveimur kjörnum af þremur sáust þó hreyfð jarðlög yfir 1477 gjóskunni og bera þau jarðlög merki um að túnið hafi verið sléttað. Ekki sáust nein ummerki um mannvistarlög í þessum kjörnum.

Mynd 4. Jarðlög í kjarna 1.2. Túnið hefur verið sléttað eftir 1477.

Lína 2

Borað var á 10 m fresti í línu 2 og teknir fjórir borkjarnar. Ekki voru nein mannvistarlög í kjörnunum en þar voru þó merki um lífræn lög og hreyfð blönduð jarðlög rétt undir yfirborði sem gefa til kynna að á svæðinu hafi verið tún og að það hafi verið sléttað. Í kjarna 2.0 var blandað jarðlag með H3 undir 1477 gjóskunni og hugsanlega undir 1300 gjóskunni og því má

gera frá fyrir að eitthvað hafi verið hreyft við jarðveginum á svæðinu fyrir 1477, hvort sem um er að ræða náttúruleg öfl eða mannaverk.

Lína 3

Borað var á 10 m fresti í línu 3 og teknir fjórir borkjarnar. Ekki fundust nein ummerki um mannvistarlög en greinilegt var að þarna voru lífræn lög rétt undir yfirborðslagi og var það túlkað sem svo að þarna hafi verið tún. Í kjarna 3.3 fundust lífræn jarðlög undir og yfir 1300 gjóskunni og einnig hreyft jarðlag með örsmáum H3 flekkjum undir henni. Þetta bendir til þess að búið hafi verð að ræka tún á svæðinu fyrir 1300 og að eitthvert umrót hafi átt sér stað þar á undan, af mannavöldum eða náttúru.

Mynd 5. Borkjarni 3.3. Dökkbrún lífræn jarðlög sem benda til þess að þarna hafi verið tún lengi.

Lína 4

Borað var á 10 m fresti í línu 4 og teknir fjórir borkjarnar. Borkjarnar 4.0 og 4.1 voru náttúrulegir og aðeins sást sömu lífrænu lög í kjarna 4.3 og áður. Í kjarna 4.2 sáust einnig lífræn jarðlög en á milli þeirra voru ummerki um hugsanlegt torf með dökkri gjósku (annaðhvort 1477 eða 1300). Torfið er appelsínugult og brúnt og gjóskulínurnar eru ekki mjög reglulegar. Ekki var borað í kringum þennan kjarna til að kanna mannvistarleifarnar betur.

Mynd 6. Jarðlög í borkjarna 4.2. Hugsanlegt torf í kjarnanum er appelsínugult og brúnt með svörtum röndum.

Lína 5

Borað var á 10 m fresti í línu 5 og teknir fimm borkjarnar. Kjarnar 5.0 og 5.1 voru náttúrulegir með votti af lífrænum jarðlögum. Í kjarna 5.2 kom fram torfblandað lag með grárri gjósku rétt undir yfirborðslagi og bendir allt til þess að það lag sé hreyft og rótað, líklega eftir túnsléttun. Í kjarna 5.3 sáust blönduð og rótuð lög rétt undir yfirborði en undir því voru lög með smávegis sóti og kolum í snefilmagni, nánast ógreinilegt. Líklega eru þetta leifar sem hafa borist frá einhverjum athafnasvæðum í kring. Í kjarna 5.4 sáust einnig ummerki um blönduð jarðlög með H3 gjósku en ekki voru nein ótvíræð merki um mannvist.

Mynd 7. Jarðlög í borkjarna 5.3. Blandað lag með H3 gjóskunni sást ofarlega og örsmáar kolaleifar þar fyrir neðan.

Lína 6

Borað var á 10 metra fresti í línu 6 og teknir fimm borkjarnar. Kjarnar 6.0, 6.1, 6.2 og 6,4 voru náttúrulegir með lífrænum og mýrarblönduðum jarðlögum en í kjarna 6.3 kom fram torf með svartri gjósku og H3 gjósku. Torfið virðist þó vera talsvert rótað og blandað fremur en að það sé óhreyft og því líklegt að þær byggingaleifar sem torfið tilheyrði hafi verið sléttaðar. Torfblandaða lagið var 22 sm á dýpt og ekki sáust nein ummerki um önnur mannvistarlög á

Mynd 8. Jarðlög í borkjarna

svæðinu og undir því var aðeins þykk rauðbrún fokmold og dökk, hugsanlega hreyfð, gjóska innan hennar (1477?). Ef þarna hefur verið mannvirki má ætla að það hafi verið reist eftir 1477, enda er einnig dökk gjóska í torfblandinu.

Lína 7

Byrjað var að bora á 20 metra fresti í línu 7 og teknir þrír borkjarnar. Borkjarni 7.0 var náttúrulegur og í hinum tveimur voru ummerki um blönduð og rótuð lög með 1477, 1300 og H3 gjóskum rétt undir yfirborðslagi. Þetta bendir til þess að náttúruleg jarðlög hafi verið sléttuð þegar túnið var ræktað en ekki sjást skýr ummerki um mannvistarlög.

Mynd 9. Jarðlögin í borkjarna 7.1. Grár og hvítar línur sjást í hreyfðu og rótuðu jarðlagi á 10-19 sm dýpi

Lína 8

Borað var á 20 m fresti í línu 8 og teknir þrír borkjarnar. Borkjarnar 8.0 og 8.2 voru náttúrulegir með fokmold og gjóskum en í kjarna 8.1 var aðallega fokmold og rótaður jarðvegur með smávegis ummerkjum um svarta gjósku. Ekki sáust nein ummerki um mannvist í rótaða laginu.

Lína 9

Borað var á 20 m fresti í línu 9 og teknir þrír borkjarnar. Öll jarðlög í kjörnunum í línu 9 voru náttúruleg. Þar sást fokmold og forsöguleg gjóskulög en engin ummerki voru um gjóskulög frá sögulegum tíma. Ekki sáust heldur nein ummerki um rótaðan jarðveg en þar sem jarðvegurinn virðist mjög einsleitur þá virðist ummerki um sléttunina einfaldlega vanta.

Lína 10

Borað var á 20 m fresti í línu 10 og teknir fjórir kjarnar auk tveggja annarra hjá borkjarna 10.2 til að skoða nánar jarðlög þar í kring. Kjarnar 10.0 og 10.3 voru náttúrulegir en í kjarna 10.1 sást torfblandað 18 sm þykkt torflag með gráum og svörtum gjóskulínum. Landnámslagið virðist svo liggja beint undir þessu lagi og því gæti verið um að ræða mannvirki frá svipuðum tíma og skálinn í Brekkum. 20 metum sunnar, í kjarna 10.3, kom í ljós lag með smávægilegum

kolaleifum og H3 flekkjum. Ákveðið var að kanna jarðlögin í kringum þennan kjarna nánar og borað var annarsvegar tveimur metrum sunnan við hann (10.2A) og 2 metrum vestan við hann (10.2B). Síðarnefndi kjarninn var náttúrulegur en í kjarna 10.2A sást lag með kolaögnum undir hugsanlegri 1300 gjósku. Þar undir var hugsanlegt torflag með tveimur svörtum gjóskulínum beint ofan á landnámslaginu. Svæðið var ekki kannað nánar en hugsanlegt er að þarna leynist mannvirki frá því fyrir 1300. Frekari athuganir þyrfti að gera á þessu svæði til að leiða það í ljós.

Mynd 10. Mögulegt torf í kjarna 10.1. Dökkbrúnt og rauðljósbrún jarðlög með gjóskulínum

Lína 11.

Í línu 11 var borað á 20 m fresti og teknir fjórir borkjarnar. Allir kjarnarnir voru náttúrulegir og engin ummerki voru um mannvistarlög í þeim. Aðeins í kjarna 11.1 fannst dökkbrúnt og dauf fjólublátt lífrænt lag frekar neðarlega, undir svörtum gjóskum, hugsanlega 1477 og 1300, sem var túlkað sem ummerki um túnrækt.

Lína 12

Í línu 12 var borað á 20 metra frest og teknir fjórir borkjarnar auk fimm annarra milli lína 11 og 12 en heimildir voru um að fjárhús (SÞ-214:048) hefðu staðið á þessu svæði. Kjarnar 12.1 og 12.3 voru náttúrulegir og í kjarna 12.0 sáust ummerki um túnsléttun á náttúrulegum jarðlögum. Í kjarna 12.2 fundust ummerki um mögulegt torf með svörtum gjóskum beint undir yfirborðslagi. Mögulega tengist það öðrum útihúsum (SÞ-214:047) sem stóðu 40 m vestan við hin.

Borað var frekar þétt þar sem fjárhús SÞ-214-048 munu hafa staðið og fengu kjarnarnir á því svæði númerin 12.0A-E. Í kjörnum 12.0A og 12.0B virtist sjást nokkuð heillegt torf á um 25 sm dýpi en á 40-50 sm dýpi komst borinn ekki lengra vegna þess hve grunnt var niður á klöppina. Í kjörnum 12.0C og 12.0E komu í ljós blönduð torflög sem hugsanlega eru undir

1477 gjóskunni. Í kjarna 12.0D var blandað jarðlag en í því voru lítil ummerki um mannvist. Þessar upplýsingar bentu til þess að mannvirki gæti hafa verið á þessum stað, jafnvel fyrir 1477 ef gjóskan sem sást í kjörnunum er óhreyfð. Því var ákveðið var að kanna mannvistarleifarnar betur á þessu svæði og var skurður 2 tekinn tveimur metrum frá kjarna 12.0B. Í könnunarskurðinum sást engin gjóska ofan rótaða jarðlagið í skurðinum og því má ætla að gjóskan sem sést í kjörnunum á þessu svæði sé ekki á sínum stað. Mannvirkið sem hér hefur staðið er því líklega 19.-20. aldar mannvirki sem kemur heim við að það sé fjárhúsið SÞ-214:048 en tóftir þess voru sléttaðar með jarðýtu um 1950.

Mynd 11. Jarðlög í kjarna 12.0D. Blandað jarðlag með torfleifum

Lína 13

Í línu 13 var borað á 20 m fresti og teknir fjórir borkjarnar. Kjarnar 13.0 og 13.1 voru náttúrulegir en í kjörnum 13.2 og 13.3 sáust, rétt undir yfirborðslagi, ummerki um torfblönduð lög og smávegis koladreif í kjarna 13.2. Líklega eru þetta ummerki um sléttun túnsins og torfblönduðu lögin gætu hafa borist frá útihúsum sem stóðu norðan eða sunnan við, SÞ-214:046 eða SÞ-214:047 og voru sléttuð um 1950.

Mynd 12. Jarðlög í kjarna 13.2. Blandað og rótað jarðlag sést rétt neðan við yfirborðslag.

Lína 14

Í línu 14 var borað á 20 m fresti og teknir fjórir borkjarnar. Í þremur kjörnum af fjórum var að finna ummerki um mannvist. Mögulegt torf fannst í kjörnum 14.0, 14.2 og 14.3 og sást í landnámslagið í torfinu í síðari kjörnunum tveimur. Ekki sáust nein óhreyfð gjóskulög ofan við torflögin og gæti því verið að þau hafi raskast við sléttun túnsins. Í kjarna 14.2 sáust einnig ummerki um kol ofarlega í kjarnanum sem líklega er koladreif í fokmold og hefur borist annarsstaðar frá. Hugsanlega hefur verið mannvirki á þessum slóðum sem hefur raskast við túnsléttun.

Mynd 13. Jarðlög í kjarna 14.0. Litríkt torf sést neðarlega í kjarnanum.

Lína 15

Í línu 15 var borað á 20 m fresti og teknir fjórir borkjarnar. Kjarni 15.3 var náttúrulegur en ofarlega í hinum þremur kjörnunum voru ummerki um rótuð og hreyfð náttúruleg jarðlög sem hefur verið raskað við túnsléttun.

Lína 16

Mynd 14. Jarðlögin í borkjarna 16.2. Neðst í kjarnanum sjást lítil kol í fokmoldinni, ofan við hugsanlega landnámssyrpu

Í línu 16 var borað á 20 metra fresti og teknir fjórir borkjarnar. Kjarnar 16.0, 16.1 og 16.3 voru allir náttúrulegir. Í kjarna 16.2 sáumst ummerki um rótuð og blönduð jarðlög við yfirborð en einnig fokmold með koladreif rétt ofan við landnámslagið.

Lína 17

Í línu 17 var borað á 20 m fresti og teknir þrír borkjarnar í línunni. Einnig voru teknir tveir borkjarnar út frá kjarna 17.0 til að kanna betur jarðlögin í kringum hann en í kjarnanum fundust hugsanlega torfleifar, annarsvegar með H3 og hinsvegar með gráu leirlagi og Hverfjallsgjósku. Í kjarna 17.0A fundust einungis hreyfð og rótuð náttúruleg jarðlög en í kjarna 17.0B kom fram blandað torflag, hugsanlega með landnámslaginu. Í kjarna 17.1 sást dökkt blandað lag með smávegis koladreif, undir gjóskulagi sem hugsanlega er 1477. Í kjarna 17.2 sáust ummerki um hreyfð og rótuð náttúruleg jarðlög. Gjóskulagafræðingur var á svæðinu og skoðaði borkjarnana og taldi að jarðlögin væru hreyfð en óljóst hvort það væru náttúrulegar hreyfingar eða af mannavöldum. Gjóskur virðast hafa verið að renna til á þessu svæði og því gætu þessar hræringar tengst því en ekki verið byggingartorf.

Mynd 15. Jarðlög í kjarna 17.0. Neðst í kjarnanum sést mögulegt torf og þrjár rendur með H3 gjóskunni.

Lína 18

Í línu 18 var borað á 20 m fresti og teknir þrír borkjarnar. Allir kjarnarnir voru náttúrulegir en ummerki um rótuð og blönduð jarðlög sáust undir yfirborðslagi í kjarna 18.0.

Lína 19

Í línu 19 var borað á 20 m fresti og teknir voru þrír borkjarnar. Kjarni 19.0 var náttúrulegur og í 19.1 sáust rótuð og hreyfð jarðlög frá túnsléttun. Í kjarna 19.2 komu fram smávegis koladreif í fokmold sem hefur borist í jarðveginn annarsstaðar frá, líklega frá járnvinnslusvæðinu sem er rétt sunnan við kjarna 19.2. Annars sáust engin ummerki um mannvistarleifar á svæðinu.

Miðtún

Lína 20

Í línu 20 var borað á 20 m fresti og teknir þrír borkjarnar. Ekki sáust nein mannvistarlög í kjarna 20.0 og í kjörnum 20.1 og 20.2 sáust aðeins smávegis kol í fokmoldinni, líklega frá járnvinnslusvæðinu vestan við svæðið þar sem kjarnarnir voru teknir. Þessir kjarnar voru teknir á milli túnanna tveggja og hefur því ekki verið sléttað enda sáust engin ummerki um hreyfð og rótuð jarðlög.

Lína 21

Í línu 21 var borað á 20 m fresti og teknir voru fjórir borkjarnar. Í kjarna 21.0 sást eitt kol í fokmoldinni en annars var þar engin mannvist. Í hinum kjörnunum þremur sjáust engin ummerki um mannvist en í kjarna 21.2 sáust rótuð og blönduð jarðlög eftir sléttun túnsins.

Lína 22

Í línu 22 var borað á 20 m fresti og teknir fjórir borkjarnar. Aðeins sáust náttúruleg jarðlög í kjörnunum fjórum en smávegis koladreif sást þó ofarlega í kjarna 22.0. Jarðlögin voru blaut vestast í þessari línu og ummerki voru um litrík, appelsínugul og grá mýrarjarðlög.

Járnvinnslusvæði

Járnvinnslusvæði fannst í suðvesturhorni nyrsta túnsins á Hofstöðum, þar sem heimildir voru um að hefði komið upp aska við túnsléttunu. Járnvinnslusvæðið er í jaðri túnsins og stór hluti þess er á svæði sem nú er vaxið miklum kjarrgróðri. Stór og þykk kolalög, niðurgröftur, gjall og sindur fundust á svæðinu. Könnunarskurður 1 var grafinn á járnvinnslusvæðinu og út frá honum var notaður kjarnabor til þess að finna mörk þess. Nánari lýsing á jarðlögum sem fundust í borkjörnum fer hér á eftir.

Lína 23

Lína 23 liggur í austur út frá könnunarskurði 1 þar sem fundust ummerki um járnvinnslusvæði og smiðju. Teknir voru fjórir kjarnar í línunni og borað var á tveggja metra fresti. Í kjarna 23.0 sáust engin óhreyfð gjóskulög en kjarninn var lagskiptur. Efst í honum sást blandað torf og kolalag en neðarlega voru tvö kolalög og torf með grárri gjósku á milli þeirra. Neðsta kolalagið var um 30 sm þykkt og þar fundust einnig gjallmolar. Kjarni 23.1 var einnig lagskiptur. Undir yfirborðslagi sást blandað jarðlag með kolum og þar undir hreyft, blandað jarðlag með kolum og torfi. Þar undir var þunnt hreint kolalag, um 3 sm á þykkt. Hugsanlega mátti sjá grænleita gjósku undir því kolalagi sem er þá einhver hluti af Landnámssyrpunni, mögulega 940. Undir gjóskulaginu var blandað jarðlag með kolum og rauða. Í kjarna 23.2 voru engin hrein kolalög en beint ofan á Landnámssyrpunni var blandað jarðlag með kolum og torfskellum með H3 gjóskunni. Ekki sást nein mannvist neðar í kjarnanum, einungis náttúruleg jarðlög og forsögulegar gjóskur. Í kjarna 23.3 var einnig að sjá jarðlag blandað kolum og hugsanlegum

torfleifum en kolin voru orðin lítil og fá og greinilegt að áhrif frá járnvinnslunni eru orðin minni á þessu svæði.

Lína 24

Mynd 16. Jarðlög í kjarna 23.0 á 40-80 sm dýpt. Þarna sést rúmlega 30 sm þykkt kolalag. Ekki var hægt að bora dýpra á þessum stað og gæti því kolalagið verið þykkara.

Mynd 17. Jarðlög í kjarna 24.0, kola- og torfblönduð lög

Lína 24 liggur til norðurs út frá könnunarskurði 1 og var borað með 2 metra millibili. Teknir voru tveir borkjarnar í línunni. Í borkjarna 24.0 kom í ljós blandað jarðlag með kolum rétt undir yfirborðslagi. Einnig kom í ljós röndótt, torfkennt jarðlag með gjóskum og hugsanlegu sindri rétt yfir forsögulega gjóskulaginu H3. Í kjarna 24.1 sáust engin ummerki um mannvist fyrir utan jarðlag með smávegis kolum rétt undir yfirborði.

Lína 25

Mynd 18. Jarðlög í borkjarna 25.0, 0-40 sm. Þarna sést blandað lag, kolalag og svo hluti af öðru kolalagi

Lína 25 liggur til vesturs út frá könnunarskurði 1 og var borað með u.þ.b. 2 metra millibili. Teknir voru tveir borkjarnar í línunni. Í kjarna 25.0 var jarðlag 10 sm undir yfirborði sem var blandað kolum, sóti og torfskellum og beint undir því var 8 sm þykkt kolalag. Svo var aftur blandað jarðlag en ekki með mikilli mannvist en þar undir var 13 sm þykkt kolalag. Seinna kolalagið lá rétt ofan á landnámssyrpunni en á milli þeirra var þó mjög þunnt gulbrúnt jarðlag. Í kjarna 25.1 fannst engin mannvist og virðist járnvinnslusvæðið því ekki ná lengra til vesturs.

Lína 26

Lína 26 liggur í suður út frá könnunarskurði 1 og var borað með 2-4 metra millibili en mun erfiðara er að bora utan túnsins þar sem þar er mikill kjarrgróður og aðgengi því mun erfiðara. Teknir voru fimm borkjarnar í línunni. Í kjarna 26.0 var röndótt torflag með tveimur svörtum gjóskulínum og einni hvítri undir mögulegri 1477 gjósku og beint undir því var 20 sm þykkt kolalag. Í kjarna 26.1 sást svipað torflag og í kjarna 26.0 en ekkert kolalag. Í kjarna 26.2 voru tvö kolalög undir 1477 gjóskunni og á milli þeirra var uppmoksturslag með H3 gjóskuskellum. Efra kolalagið var 6 sm á þykkt og það neðra var 12 sm á þykkt. Í kjarna 26.3 sást torfblandað lag með koladreif frekar ofarlega í kjarnanum en 5 sm þykkt kolalag neðst í honum. Dökkt gjóskulag var að milli jarðlaganna sem gæti verið 1477 gjóskan. Síðasti kjarninn, 26.4, var náttúrulegur og því má ætla að áhrifasvæði járnvinnslusvæðisins nái ekki lengra til suðurs.

Mynd 19. Þykkt kolalag undir torflagi í borkjarna 26.0 (dýpt 40-80 sm)

Niðurstöður

Við borkjarnarannsóknina kom ýmislegt í ljós sem varpar skýrara ljósi á búsetu og landnotkun á mismunandi tímabilum. Mikið fannst af dökkum, lífrænum jarðlögum rétt undir yfirborðslagi nyrst í túninu sem bendir til þess að þessi hluti túnsins hafi verið lífrænni en aðrir. Lífræn jarðlög er einnig að finna neðar í kjörnunum, jafnvel undir 1300 gjóskunni og bendir það til þess að túnrækun hafi verið hafin fyrir þann tíma. Þetta svæði er nálægt fornskálanum í Brekkum og túnið gæti því hafa tengst búsetu þar. Víðsvegar um túnið fundust ummerki um

túnsléttun rétt undir yfirborði, bæði á mannvistarlögum og náttúrulegum jarðlögum. Þau útihús sem heimildir eru um að hafi staðið á túninu á 19.-20. öld hafa því líklega raskast mikið við sléttunina enda er mikið um rótuð og blönduð torflög á svæðinu. Sunnarlega á svæðinu fer að bera meira á koladreif og finnst hún bæði ofarlega í kjörnum sem og undir 1477 og 1300 gjóskunum. Líklega barst koladreifin frá járnvinnslusvæðinu á þeim stöðum þar sem hún finnst undir 1300 gjóskunni.

Nokkur áhugaverð svæði fundust í túninu. Áhugaverðasti fundurinn var án efa járnvinnslusvæðið í suðvesturhluta norðurtúnsins en einnig fundust ummerki um frekar heillegt torf eða torf undir óhreyfðum gjóskum á þremur öðrum stöðum í túninu. Sjá má þau svæði á mynd 20 þar sem búið að draga rétthyrning utan um þau svæði. Nyrst, í línum 4-6, sést svæði þar sem gæti hafa staðið útihús eftir 1477 en í tveimur kjörnum fannst mögulega heillegt torf en blandað torf í þeim þriðja. Mögulega gætu verið þarna útihúsaleifar frá 19.-20. öld sem ekki hafa raskast við túnsléttun. Í línu 10 fundust mjög áhugaverðir kjarnar en þar kom í ljós heillegt torf sem liggur mögulega beint ofan á landnámssyrpunni. Í öðrum kjarnanum virðist sem 1300 gjóskan sé óhreyfð og má því ætla að eldri lög séu þarna ekki röskuð af túnsléttun. Tæpir 20 metrar eru á milli þessara tveggja kjarna og því þyrfti að athuga þetta svæði nánar til þess að skera úr um hvort þarna er mannvirki eða ekki. Þriðja svæðið þar sem fannst heillegt torf er í línum 12-14, mjög nálægt því svæði þar sem útihús SÞ-214:047 mun hafa staðið á 19.- 20 öld. Þar voru torfleifar í fjórum kjörnum, allt rétt undir yfirborðslagi fyrir utan kjarna 14.0 en þar voru nokkur jarðlög á milli torfsins og yfirborðslagsins. Í tveimur kjörnum virtist þó aðeins vera blandað torf sem hefur þá líklega raskast vegna sléttunar en í hinum tveimur leit torfið út fyrir að vera geta verið óraskað. Kanna þyrfti þetta svæði nánar til að skera úr um hvort þarna eru aðeins röskuð jarðlög frá túnsléttun eða hvort þar leynist einhver heilleg mannvirki og hversu gömul þau eru.

Í suðvesturhorni norðurtúnsins fundust ummerki um járnvinnslusvæði frá því stuttu eftir landnám. Járnvinnslusvæðið er alls 14x12 metrar að stærð og snýr norður-suður. Þar er að finna mörg kolalög sem eru allt frá 4-30 sm á þykkt. Á milli kolalaganna eru víða hrein torflög eða lög blönduð torfi og kolum. Gjall fannst í þykku kolalagi í einum kjarnanum og sindur í

öðrum. Könnunarskurður 1 var tekinn í járnvinnslusvæðið og er nánari lýsing á honum í næsta kafla.

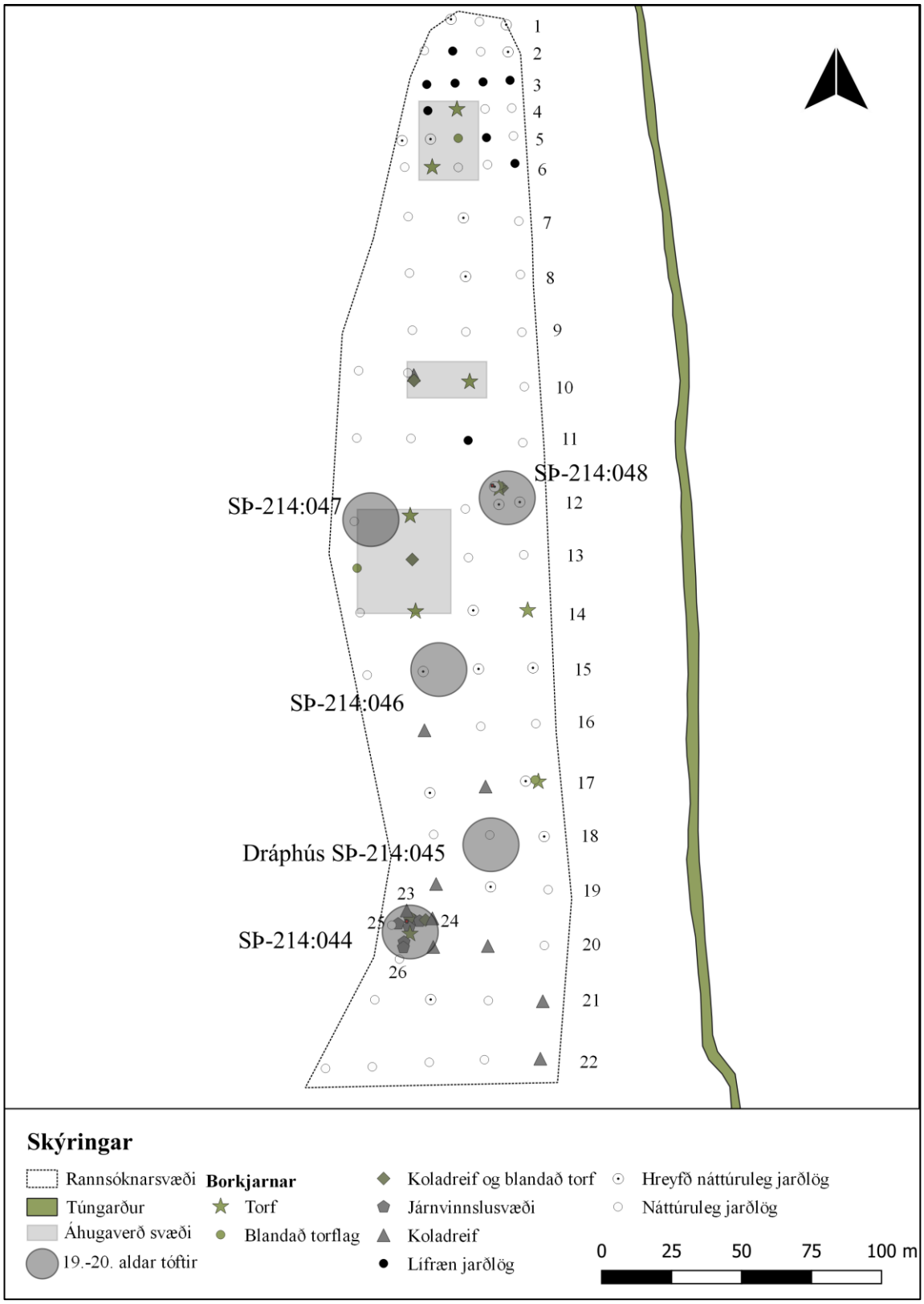

Mynd 20. Kortið sýnir dreifingu jarðlaga á rannsóknarsvæðinu og staðsetningu 10.-20. aldar tófta á svæðinu.. Dreginn hefur verið ferhyrningur um áhugaverð svæði sem kanna þarf nánar til að staðfesta hvort um er að ræða heillegar og frá hvaða tímibili

Uppgröftur

Samhliða borkjarnarannsókninni var ákveðið að taka könnunarskurði til þess að rannsaka betur áhugaverð svæði sem borunin leiddi í ljós. Aðeins var leyfi fyrir því að taka tvo könnunarskurði á svæðinu. Ákveðið var að kanna nánar svæðið í suðvesturhorni norðurtúnsins, þar sem komið höfðu í ljós kolalög en einnig svæði í miðju norðurtúninu, þar sem komu í ljós hugsanleg torflög undir 1477 gjóskunni.

Mynd 21. Yfirlitskort sem sýnir staðsetningu könnunarskurða á rannsóknarsvæðinu

Könnunarskurður 1

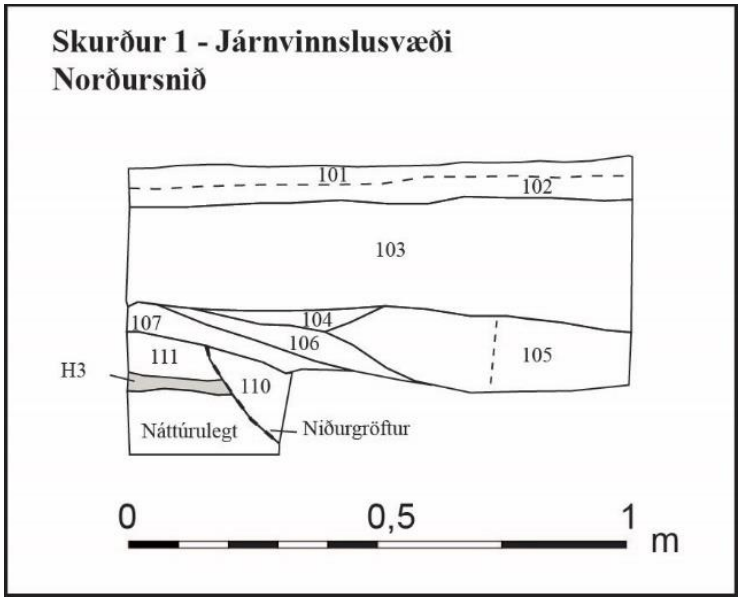

Mynd 22. Norðursnið í skurði 1

Skurður 1 var 1x1 m að stærð. Hann var aðeins grafinn niður í óhreyft í vesturendanum til að raska ekki mannvistarlögum að óþörfu. Undir grasrót [101] og áfoki [102] sem hefur safnast upp eftir að túnið var sléttað er 15-30 sm þykkt lag af rótuðum mannvistarlögum [103], sýnilega eftir jarðýtuna sem sléttaði túnin bæði norðan og sunnan við. Þó járnvinnslusvæðið sé í dæld milli túnanna sem ekki hefur verið slegin, a.m.k. ekki undanfarna áratugi, hefur hún ekki farið varhluta af sléttuninni á sínum tíma. Í þessu raskaða lagi var mikið af torfi, sumt heillegir hnausar og einnig nokkrir steinar sem gætu verið komnir úr hleðslum. Mjög líklega er að minnsta kosti hluti af efninu í þessu rasklagi úr veggjum byggingar. Að stórum hluta var þetta lag þó úr ösku, viðarkolum og gjalli, samskonar efni og í óröskuðu mannvistarlögunum sem undir eru. Talsvert var af gjalli og var allstór kaka greind sem blástursgjall af Kristínu Huld Sigurðardóttur á staðnum. Sindur sást einnig, sem bendir til að bæði rauðablástur og járnsmíði hafi farið fram á þessu svæði. Líkur benda til að [103] hafi verið jafnað út á þessum stað, yfir óröskuðum mannvistarlögum en efsta lagið í þeirri syrpu [104] hefur myndast eftir að umsvif hættu á svæðinu. Það er moldarblandað torfhrun, sem gæti komið heim og saman við að yfirgefin bygging hafi staðið þarna skammt frá á meðan lagið hlóðst upp. Þetta lag var samfellt í vesturhluta skurðarins en hefur verið tekið burt af jarðýtunni í austurhlutanum. Í torfinu var landnámssyrpan án V-Sv gjóskunnar frá um 940 og má af því draga þá ályktun að torfið hafi verið skorið áður en sú gjóska féll því hún er víðast þykk og

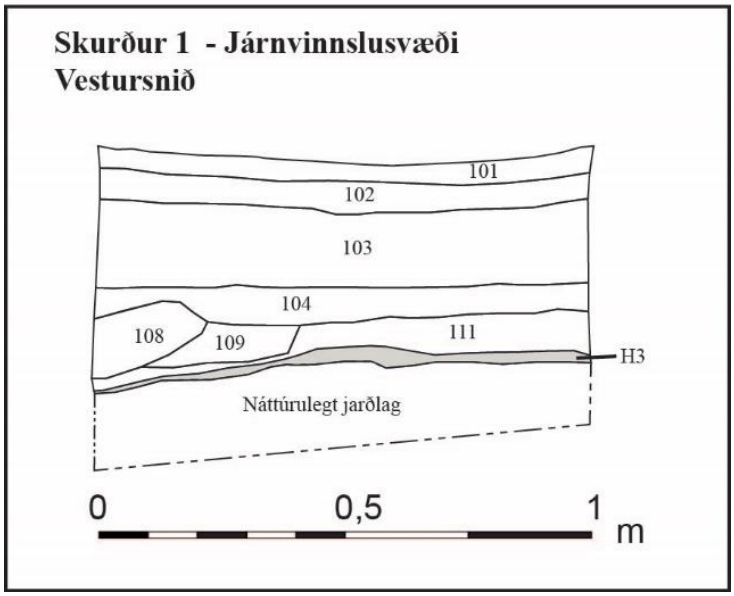

Mynd 23. Vestursnið í skurði 1

greinileg í Mývatnssveit. Undir þessu lagi er allþykkt torflag með samskonar torfi en einnig kolalinsum í torfinu [105] sem hefur af því að dæma verið skorið þar sem skarn hefur verið borið á. Eldri en þetta lag eru nokkur minni mannvistarlög, misjafnlega torfblönduð, eitt með talsverðu af sindri [106] og annað nánast að öllu leyti gróft rauðleitt efni, mögulega rauði. Þessi lög eru yfir fyllingum í niðurgrefti [109 og 110] sem eru elstu mannaverkin á þessum stað. Elsta óhreyfða gjóskulagið er Hverfjallsgjóskan en landnámssyrpan hefur verið fjarlægð áður en niðurgröfturinn var gerður og mannvistarlögin byrjuðu að hlaðast upp.

Eining	Lýsing
101	Grasrót
102	Gróðurmold/áfok -óhreyft
103	Hræringur af torfi, uppmokstri með H3 flekkjum, viðarkol og gjall. Tekið var sýni úr þessu lagi. 2-3 steinar voru í því, um 20 sm stórir
104	Ljósbrúnt moldarlag og torfhrun
105	Dökkbrúnt torf með LNS og kolalinsum. Það er hreyft austan til og gæti jafnvel verið tvö lög.
106	Ljósgul torflinsa/lífrænt eftni ofan á kolablandaðri mold með sindri
107	Torf með sandlinsu nyrst, LNS í vestursniði
108	Rauðleitt gróft efni - rauði?
109	Grábrúnt torfhrun í niðurgrefti
110	Viðarkolablandaður jarðvegur í niðurgrefti
111	Óhreyfð jarðlög - Hverfjallsgjóskan efst

Eins og lýst var að ofan sýndu borkjarnarnir að lögin í skurðinum eru hluti af samfelldu minjasvæði sem er um 14x12 m að stærð – og smit út frá því á mun stærra svæði. Kjarnarnir gefa í aðalatriðum sömu mynd: röskuð mannvistarlög ofan á óröskuðum úr samskonar efni undir. Viðarkol, jafnvel þykk lög af hreinum kolum, eru áberandi og gjall og sindur greindist víða. Torf er einnig áberandi og er ótvírætt að þarna hafa staðið byggingar. Í einum kjarnanum (23.1) var V-Sv gjóskan frá um 940 mögulega undir neðsta viðarkolalaginu og í tveimur (23.2 og 25.0) var landnámssyrpan óhreyfð þannig að hún hefur ekki verið fjarlægð um allt svæðið. Í kjörnum 26.0, 26.1 og 26.2 (og mögulega 26.3) var 1477 gjóskan kyrfilega yfir mannvistarlögunum, en ef hvít rönd í torfi undir henni verður greind sem gjóska þá er það væntanlega Heklugjóska frá 12. öld sem myndi þá benda til að umsvif hafi verið á þessu svæði í langan tíma, frá því fyrir 940 og fram yfir 1104 hið skemmsta. Gjóskur í borkjörnum voru ekki greindar af sérfræðingi og því á eftir að staðfesta þessar athuganir.

Líklegt er að hér sé fundið athafnasvæði með fleiri en einni byggingu þar sem járn hefur verið brætt og smíðað á tveggja alda bili. Ljóst er að svæðið er talsvert raskað af túnasléttun um miðja 20. öld en jafnframt að jarðýtan hefur ekki náð að skerða nema efri hluta mannvistarlaganna og að mikill efniviður bíður þarna rannsóknar. Eitthvað af byggingarefninu gæti tengst útihúsinu SÞ-214:044 sem var á þessum slóðum og orðið að tóft þegar túnið var

sléttað með jarðýtu um 1950. Guðmundur Jónsson sagði frá því 1996 að aska hefði einmitt komið upp þegar sú tóft var sléttuð.

Könnunarskurður 2

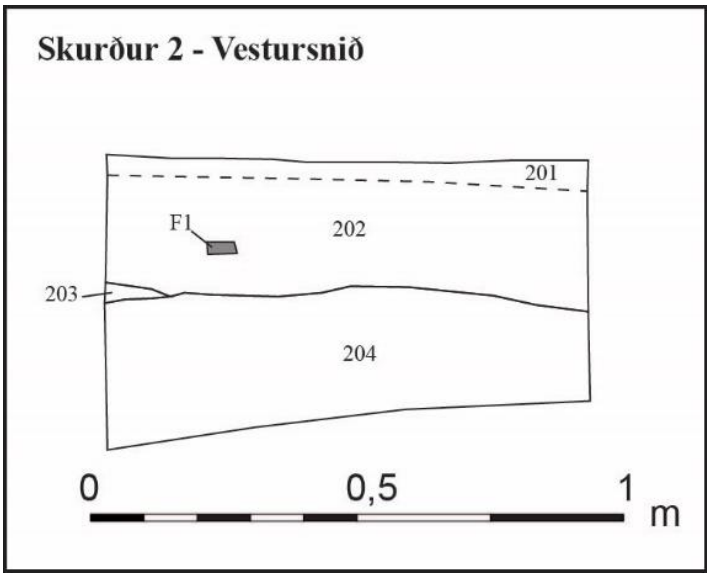

Mynd 24. Vestursnið í skurði 2.

Skurði 2 var valinn staður því borkjarnar 12.2 og 12.0A-E sýndu talsvert af torfi á allstóru svæði og í tveimur virtist það geta verið undir gjóskulaginu frá 1477. Í stuttu máli reyndist skurðurinn ekki mjög fróðlegur. Undir grasrót var um 30 sm þykkt lag með torfi og einstaka viðarkoli. Það er áþekkt torflögunum sem sáust í borkjörnunum í kring en í skurðinum sást greinilega að lagið er hræringur eftir jarðýtuna sem sléttaði túnið og hefur hún skafið vel niður í forsöguleg jarðlög og sumsstaðar niður á klöpp. Engin söguleg gjóskulög voru greinanleg í torfhræringnum og verður því lítið sagt um aldur þessara byggingaleifa. Járngripur sem fannst í laginu er nýlegur. Staðsetningin kemur heim og saman við eitt af útihúsunum sem vitað er að stóðu á svokölluðu Gerði fram á 20. öld og er einlægast að telja að torfleifarnar tengist því. Ekki er hægt að útiloka að þetta útihús hafi verið reist á grunni eldri bygginga en reikna verður með að jarðýtan hafi afmáð öll ummerki sem gætu stutt slíka tilgátu eða hrakið.

201	**Grasrót**
202	Hrært jarðlag - líklega eftir jarðýtu. Mest grábrúnt blandað lag með ljósbrúnum skellum, viðarkol hér og þar. Ljósbrúnar linsur með H3 = uppmokstur. Járngripur [F1] fannst í þessu lagi.
203	Linsa af ljósbrúnni mold m H3 skellum = uppmokstur. Gæti verið hluti af [202]
204	Óhreyft - Hverfjallsgjóska efst og margar forsögulegar gjóskur þar undir en vantar þó H3 (eða er mjög þunnt). 5-10 sm undir skurði sést í klöpp = steinarnir sem jarðvegsborinn lenti á.

Niðurstöður og umræða

Rannsóknin sumarið 2018 sýndi vel gildi skipulegrar könnunar með kjarnabor. Hægt er að útiloka að bæjarstæði á borð við það sem fannst í Brekkum árið 2016 leynist í norðurhluta Hofstaðatúnanna. Það var megintilgangur athugananna og á nú aðeins eftir að kanna suðurhluta túnanna til að leiða í ljós hversu mörg bæjarstæði voru á Hofstöðum á víkingaöld.

Könnunin leiddi í ljós ótvíræð ummerki um járnvinnslustað frá víkingaöld. Frekari rannsóknir þarf til að staðfesta það en þær vísbendingar sem fyrir liggja benda til að á þessu svæði hafi verið umsvif frá því fyrir 940 og fram yfir 1104. Það hefur því verið komið í gagnið áður en veisluskálinn mikli var reistur (eftir 940) og hefur haldist í notkun mun lengur því hann er talinn hafa verið tekinn niður fyrir miðja 11. öld. Greinileg merki eru um bæði rauðablástur og járnsmíði á þessum stað og væri mikilsvert að kanna betur eðli og umfang þeirrar starfsemi. Á sínum tíma fundust ummerki um járnsmíði í veisluskálanum og vísbendingar um að rauðablástur hafi farið fram á bæjarstæðinu.[3] Mögulega er nú fundið járnvinnslusvæðið þaðan sem bræðslugjallið barst inn í skálann. Hvort og þá hvernig járnvinnslan tengist hinu óvenjulega hlutverki veisluskálans er ekki vitað. Hugsanlega var járnvinnsla einfaldlega hluti af venjulegum búrekstri á víkingaöld – til þess gætu bent járnvinnsluleifar á báðum bæjarstæðunum í Reykjavík – en mögulega tengist slík vinnsla miðstöðvarhlutverki Hofstaða.

Í nyrstu totu túnsins fundust ummerki um að þar hafi verið ræktað tún, bæði á miðöldum og síðar og er mögulegt að þetta sé sá staður sem upphaflega hefur heitið Gerði. Það hefur í fyrstu verið hluti af túnræktinni í kringum býlið í Brekkum en eftir að það lagðist af hefur rækt haldið áfram og mögulega girt í kring. Torfleifar í línum 4 og 6 sem eru yngri en 1477 gætu verið úr girðingunni eða útihúsum sem þarna hafa staðið. Það eru þó ekki þau hús sem vitað er um á 19. og 20. öld sem öll voru heldur sunnar. Mislítil ummerki um þau fimm útihús sem þekkt voru á 20. öld komu fram við borunina. Staðsetning þeirra var aðeins þekkt mjög gróflega og þó allsstaðar hafi komið fram einhver ummerki sem tengja má við þessi hús eru þau fæst skýr eða afdráttarlaus. Nyrstu tvö húsin hafa verið við línu 12. Þau austari (SÞ-214:048) voru stór fjárhús og eru það mjög líklega leifar þeirra, alveg sundraðar af jarðýtunni sem sléttaði túnið um 1950, sem sjást í kjörnum 12.0A-C, E og í skurði 2. Vestari húsunum (SÞ-214:047) er aðeins lýst sem útihúsum og má vera að torfið í kjarna 12.2 sé til vitnis um þau. Sunnar stóðu mjög stór fjárhús með hlöðu aftan við (SÞ-214:046) og má vera að ummerki í kjörnum í línu 14 tengist þeim. Enn sunnar stóðu svokölluð Dráphús (SÞ-214:045), fjárhús á suðurbakka grófar sem enn sést hatta fyrir í túninu. Húsin tók af í flóði en rústir þeirra voru jafnaðar út með jarðýtu um 1950 eins og aðrar tóftir í túninu. Það eru helst ummerki í línu 17 sem mögulega má tengja við þessi fjárhús en þau gætu þó eins verið eftir eldri byggingar, norðan við gröfina. Syðstu útihúsin (SÞ-214:044) voru á sama stað og járnvinnslusvæðið og hafa rof þeirra blandast saman við eldri leifar í jarðýturuðningnum. Fyrir utan járnvinnslusvæðið og kol sem mögulega

[3] Gerry McDonnell & Paul Maclean, 2009, bls. 271-89.

eru undir gjósku frá 1477 í línu 17 eru mögulegar miðaldaleifar aðeins að finna á tveimur stöðum í Gerðistúninu. Það er annarvegar torf í línum 3 og 4, og hinsvegar torf og kol í línu 10. Á báðum þessum stöðum þyrfti að fara fram frekari forkönnun til að meta umfang og ástand mannvistarleifanna.

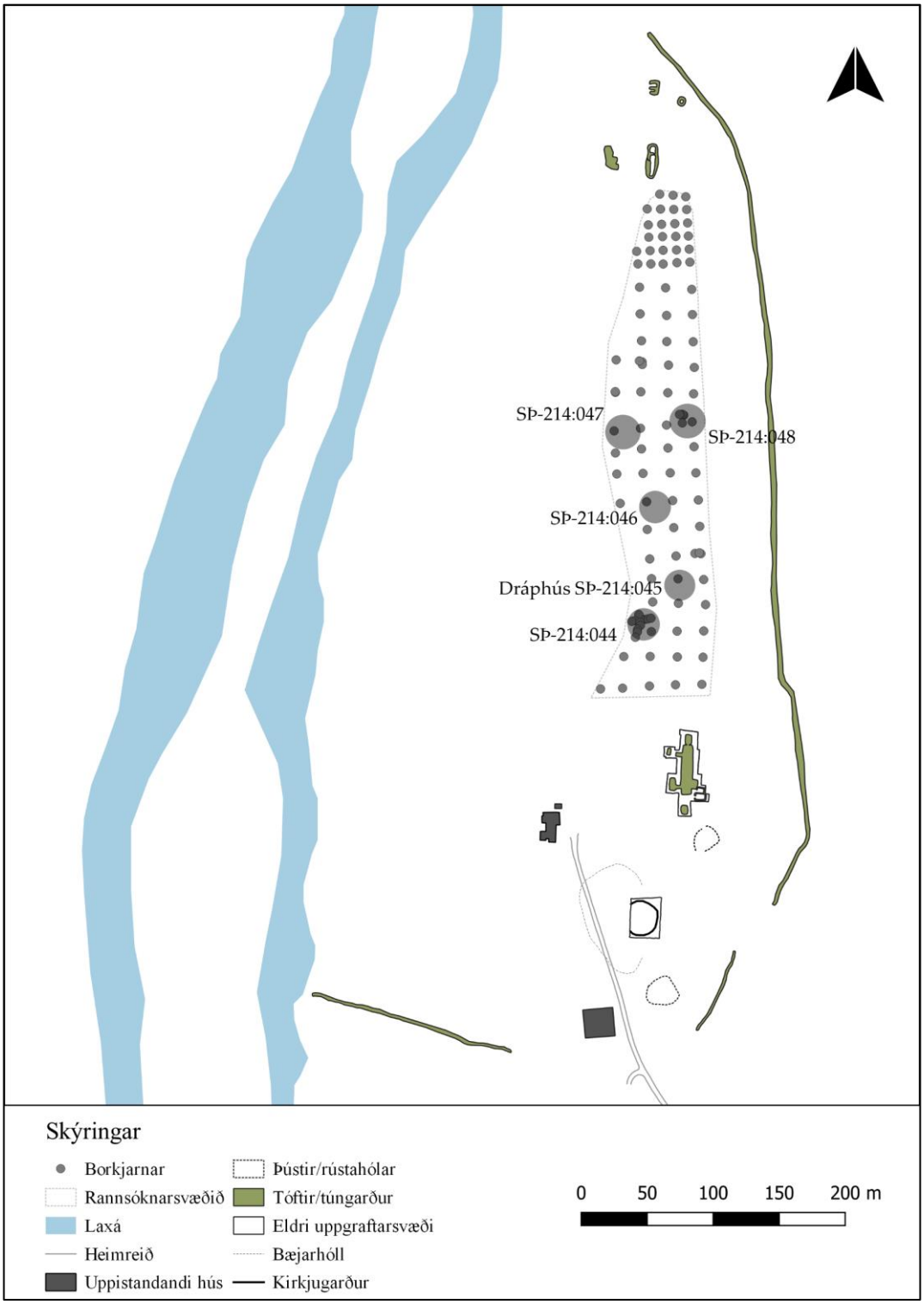

Mynd 25. Á kortinu sést staðsetning 19.-20. aldar útihúsanna í túninu. Á þessum svæðum fundust oftast einhverskonar ummerki um sléttun eða torfbland.

Heimildaskrá

Gerry McDonnell & Paul Maclean (2009). ‘The metalworking slags and residues.’ í Gavin Lucas: *Hofstaðir. Excavations of a Viking Age feasting hall in North-eastern Iceland*, Reykjavík, 271-89.

Lilja Laufey Davíðsdóttir & Orri Vésteinsson (2018). *Í Brekkum. Fornbýli í Mývatnssveit. Fornleifarannsókn 2017*, FS699. Reykjavík.

Orri Vésteinsson (2016). *Hofstaðagarðshorn. Preliminary investigations 2016*, FS629. Reykjavík.

Viðauki 1 – Borkjarnaskrá

Númer kjarna	Heild ardýpt kjarna (sm)	Dýpt jarðlags í sm	Lýsing á jarðlagi	Athugasemdir	Dags.
1.0	80	0-16	Yfirborðslag		8.8.2018
1.0	80	16-21	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
1.0	80	21-22	1477 gjóskan		8.8.2018
1.0	80	22-30	Ljósbrúnn og rauðbrúnn jarðvegur - fokmold		8.8.2018
1.0	80	30-45	Rauðbrúnn blandaður jarðvegur - mögulega hreyft eða fokmold	túnsléttun	8.8.2018
1.0	80	45-51	H3		8.8.2018
1.0	80	51-61	Rauðbrúnn silt jarðvegur		8.8.2018
1.0	80	61-64	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
1.0	80	64-66	H4		8.8.2018
1.0	80	66-80	Rauðbrúnn silt jarðvegur		8.8.2018
1.1	45	0-21	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
1.1	45	21-22	1477 gjóskan		8.8.2018
1.1	45	22-27	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
1.1	45	27-35	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
1.1	45	35-39	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
1.1	45	39-45	Rauðbrúnn jarðvegur		8.8.2018
1.2	40	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
1.2	40	10-18	Dökkbrúnt hreyft jarðlag - líklega túnasléttun	Túnsléttun	8.8.2018
1.2	40	18-21	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
1.2	40	21-22	1300/1477 gjóskan?		8.8.2018
1.2	40	22-24	Fokmold		8.8.2018
1.2	40	24-25	1477 gjóskan		8.8.2018
1.2	40	25-27	Fokmold		8.8.2018
1.2	40	27-34	H3		8.8.2018
1.2	40	34-40	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
2.0	40	0-6	Yfirborðslag		8.8.2018
2.0	40	6-20	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
2.0	40	20-22	1477 gjóskan		8.8.2018
2.0	40	22-35	Rauðbrún röndótt fokmold		8.8.2018
2.0	40	35-36	1300 gjóskan?		8.8.2018
2.0	40	36-37	Blandað jarðlag með mikið af H3	Túnsléttun	8.8.2018
2.0	40	38-40	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
2.1	42	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
2.1	42	10-11	1477 gjóskan		8.8.2018
2.1	42	11-14	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
2.1	42	14-20	1477 gjóskan		8.8.2018

2.1	42	20-32	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
2.1	42	32-34	1300 gjóskan?		8.8.2018
2.1	42	34-37	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
2.1	42	37-39	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
2.1	42	39-42	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
2.2	40	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
2.2	40	10-19	Dökkt lífrænt jarðlag	Tún	8.8.2018
2.2	40	19-20	Möguleg gjóska		8.8.2018
2.2	40	20-28	Dökk rauðbrún jarðvegur		8.8.2018
2.2	40	28-31	Dökkbrúnn og fjólublár lífrænn jarðvegur		8.8.2018
2.2	40	31-40	Blandaður jarðvegur		8.8.2018
2.3	40	0-40	Náttúrulegur kjarni		8.8.2018
3.0	40	0-9	Yfirborðslag	Tún	8.8.2018
3.0	40	0-25	Hreyft náttúrulegt jarðlag		8.8.2018
3.0	40	25-40	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
3.1	31	0-10	Yfirborðslag	Tún	8.8.2018
3.1	31	10-26	Dökk brúnt jarðlag		8.8.2018
3.1	31	26-31	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
3.2	40	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
3.2	40	10-27	Dökkbrúnt jarðlag - tún	Tún	8.8.2018
3.2	40	27.5-28	Gjóska - landnámslagið?		8.8.2018
3.2	40	28-30	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
3.2	40	30-30.5	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
3.2	40	30.5-34	Fokmold		8.8.2018
3.2	40	34-40	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
3.3	50	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
3.3	50	10-16	Dökkbrúnt lífrænt jarðlag	Tún	8.8.2018
3.3	50	16-17	gjóska - 1300		8.8.2018
3.3	50	17-33	Dökkbrúnt lífrænt jarðlag	Tún	8.8.2018
3.3	50	33-34	Jarðlag með H3 flekkjum		8.8.2018
3.3	50	34-44	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
3.3	50	44-50	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
4.0	48	0-21	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
4.0	48	21-24	1477 gjóskan		8.8.2018
4.0	48	24-43	Fokmold		8.8.2018
4.0	48	43-48	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
4.1	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
4.2	53	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
4.2	53	10-23	Dökkbrúnt jarðlag - tún	tún	8.8.2018
4.2	53	23-28	Torf með dökkri gjósku - 1477 eða 1300	Mannvirki?	8.8.2018
4.2	53	28-34	Dökkbrúnt jarðlag - tún	tún	8.8.2018
4.2	53	34-45	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
4.2	53	45-53	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
4.3	38	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018

4.3	38	10-36	Dökkbrún jarðlög - tún	tún	8.8.2018
4.3	38	36-38	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
5.0	36	0-9	Yfirborðslag		8.8.2018
5.0	36	9-14	Dökkbrúnt jarðlag	tún	8.8.2018
5.0	36	14-15	1477 gjóskan		8.8.2018
5.0	36	15-31	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
5.0	36	31-36	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
5.1	40	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
5.1	40	10-14	Dökkbrúnn jarðvegur	tún	8.8.2018
5.1	40	14-16	1477 gjóskan		8.8.2018
5.1	40	16-24	Dökkbrúnn jarðvegur - blandað efst		8.8.2018
5.1	40	24-38	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
5.1	40	38-40	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
5.2	80	0-8	Yfirborðslag		8.8.2018
5.2	80	8-34	Blandað jarðlag. Dökkt og mögulega torfblandað með grárri gjósku	Túnsléttun - hugsanlega tengt 4.2?	8.8.2018
5.2	80	34-41	Dökkbrúnt jarðlag		8.8.2018
5.2	80	41-80	Náttúrulegt með H3 og H4		8.8.2018
5.3	80	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
5.3	80	10-14	Bandað jarðlag með H3 gjóskublettum	Túnsléttun?	8.8.2018
5.3	80	14-30	Dökkbrúnt jarðlag - mögulega með smá sóti		8.8.2018
5.3	80	30-42	Dökkbrúnt jarðlag		8.8.2018
5.3	80	42-52	Dökkbrúnt/ljósbrúnt jarðlag með örsmáum kolum		8.8.2018
5.3	80	52-53	Landnámslagið?		8.8.2018
5.3	80	53-55	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
5.3	80	55-57	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
5.3	80	57-60	Rauðbrúnt jarðlag		8.8.2018
5.3	80	60-63	H4 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
5.3	80	63-80	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
5.4	80	0-5	Yfirborðslag		8.8.2018
5.4	80	5-16	Dökkbrúnt lífrænt jarðlag		8.8.2018
5.4	80	16-17	Ljósbrúnt með H3 doppum	Túnsléttun?	8.8.2018
5.4	80	17-20	Blandað jarðlag	Túnsléttun?	8.8.2018
5.4	80	20-23	Dökkbrúnt lífrænt jarðlag		8.8.2018
5.4	80	23-24	1477 gjóskan		8.8.2018
5.4	80	24-56	Dökkbrúnt og ljósbrúnt jarðlag. Hugsanlega mýrarlegt.		8.8.2018
5.4	80	56-57	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
5.4	80	57-80	Rauðbrúnt mýrarlegt jarðlag		8.8.2018

6.0	48	0-7	Yfirborðslag		8.8.2018
6.0	48	7-10	Fokmold		8.8.2018
6.0	48	10-17	Dökkbrún fokmold		8.8.2018
6.0	48	17-18	Fokmold		8.8.2018
6.0	48	18-20	Fjólublátt lífrænt jarðlag	tún	8.8.2018
6.0	48	20-22	1477 gjóskan		8.8.2018
6.0	48	22-26	Fokmold		8.8.2018
6.0	48	26-31	Dökkbrúnt jarðlag		8.8.2018
6.0	48	31-32	1300 gjóskan		8.8.2018
6.0	48	32-43	Fokmold		8.8.2018
6.0	48	43-48	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
6.1	80	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
6.1	80	10-37	Dökkbrúnt og einsleitt jarðlag		8.8.2018
6.1	80	37-80	Náttúruleg rauðbrún jarðlög og H3		8.8.2018
6.2	42	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
6.2	42	10-40	Dökkbrúnt jarðlag - mýrarblandað		8.8.2018
6.2	42	40-42	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
6.3	60	0-7	Yfirborðslag		8.8.2018
6.3	60	7-21	Hugsanlegt torfbland með H3 doppum	Túnsléttun - hefur verið mannvirki á svæðinu	8.8.2018
6.3	60	21-21.5	H3 - forsöguleg gjóska, líklega í torfi?	Túnsléttun?	8.8.2018
6.3	60	21.5-29	Hugsanlegt torfbland með H3 doppum	Túnsléttun?	8.8.2018
6.3	60	29-38	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
6.3	60	38-39	Dökk gjóska - gæti verið hreyfð?	Hugsanlega 1477 en óvíst hvort hún er in situ	
6.3	60	39-40	Rauðbrún fokmold		
6.4	42	0-8	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
6.4	42	8-40	Dökkbrúnt blautt mýrarlag		8.8.2018
6.4	42	40-42	H3		8.8.2018
7.0	70	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
7.0	70	10-22	Fokmold		8.8.2018
7.0	70	22-25	1477 gjóskan		8.8.2018
7.0	70	25-50	Fokmold		8.8.2018
7.0	70	50-54	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
7.0	70	54-70	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
7.1	42	0-7	Yfirborðslag		8.8.2018
7.1	42	7-10	Fokmold		8.8.2018
7.1	42	10-19	Flekkótt og hreyft jarðlag með H3 og grárri gjósku	Túnsléttun	8.8.2018
7.1	42	19-29	Rauðbrún fokmold		8.8.2018

7.1	42	29-30	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
7.1	42	30-42	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
7.2	42	0-8	Yfirborðslag		8.8.2018
7.2	42	8-28	Hreyft jarðlag með 1477 og 1300 gjóskum	Túnsléttun	8.8.2018
7.2	42	28-28.5	1300 gjóskan?		8.8.2018
7.2	42	28.5-35	Fokmold		8.8.2018
7.2	42	35-42	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
8.0	50	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
8.0	50	10-29	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
8.0	50	29-30	Dökkbrúnn jarðvegur		8.8.2018
8.0	50	30-32	1477 gjóskan		8.8.2018
8.0	50	32-48	Dökkbrún fokmold, ljósari neðst		8.8.2018
8.0	50	48-50	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
8.1	60	0-9	Yfirborðslag		8.8.2018
8.1	60	9-35	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
8.1	60	35-43	Brúnn jarðvegur með gjósku. Blandað eða hreyft jarðlag - hugsanlega merki um túnsléttun	Túnsléttun	8.8.2018
8.1	60	43-60	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
8.2	42	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
8.2	42	10-34	brúnt náttúrulegt		8.8.2018
8.2	42	34-35	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
8.2	42	35-40	Rauðbrúnt jarðlag		8.8.2018
9.0	53	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
9.0	53	10-50	Brúnt jarðlag		8.8.2018
9.0	53	50-53	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
9.1	40	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
9.1	40	10-40	Brún fokmold		8.8.2018
9.2	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
10.0	80	0-6	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
10.0	80	6-20	Brún fokmold		8.8.2018
10.0	80	20-21	1477 gjóskan		8.8.2018
10.0	80	21-24	Brún fokmold		8.8.2018
10.0	80	24-36	Gulbrúnt jarðlag		8.8.2018
10.0	80	36-37	1300 gjóskan		8.8.2018
10.0	80	37-46	Brún fokmold		8.8.2018
10.0	80	46-48	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
10.0	80	48-55	Brún fokmold		8.8.2018
10.0	80	55-63	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
10.1	38	0-5	Yfirborðslag	Hugsanlega eru einhverjar plöntu og/eða vöðarleifar í	8.8.2018

				kjarnanum. Gætu verið mýrarlög?	
10.1	38	5-14	Dökkbrúnt jarðlag		8.8.2018
10.1	38	14-32	Torfkennt lag með 2 gráum gjóskulínum og 2 svörtum	mannvirki - túnsléttun?	8.8.2018
10.1	38	32-34	Landnámslagið?		8.8.2018
10.1	38	34-36	Brúnt jarðlag		8.8.2018
10.1	38	36-38	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
10.2	73	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
10.2	73	10-19	Dökkbrún fokmold		8.8.2018
10.2	73	19-34	Rauðbrún - með kolum neðarlega og smávegis H3 flekkjum	Blandað lag og koladreif frá því eftir 1477? Túnsléttun	8.8.2018
10.2	73	34-39	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
10.2	73	39-40	Gjóskulag?		8.8.2018
10.2	73	40-43	Grá appelsínugult jarðlag		8.8.2018
10.2	73	43-43.5	Gjóskulag		8.8.2018
10.2	73	43.5-46	Grá appelsínugult jarðlag		8.8.2018
10.2	73	46-47	Landnámslagið		8.8.2018
10.2	73	47-48	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
10.2	73	48-49	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
10.2	73	49-55	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
10.2	73	55-61	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
10.2	73	61-70	Rauðbrún fokmold		8.8.2018
10.2	73	70-73	H4 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
10.2A	74	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018
10.2A	74	10-18	Dökkbrúnt lífrænt jarðlag		8.8.2018
10.2A	74	18-26	Brúnt jarðlag		8.8.2018
10.2A	74	26-27	1300 gjóskan		8.8.2018
10.2A	74	27-31	Brúnt jarðlag með örsmáum kolum	Koladreif frá því fyrir 1300	8.8.2018
10.2A	74	31-40	Gulbrúnt jarðlag		8.8.2018
10.2A	74	40-47	Röndótt jarðlag með tveimur gjóskum (í 42 sm og 43 sm). Seinni gjóskan er fínni og bláleitari. Báðar eru svartar. Þetta gæti verið torf en er þó óljóst. Gæti einnig verið mýrarlag.	Mannvirki frá því fyrir 1300 - þarf að kanna betur	8.8.2018
10.2A	74	47-48	Landnámslagið		8.8.2018
10.2A	74	48-50	Dökkbrún fokmold		8.8.2018
10.2A	74	50-51	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
10.2A	74	51-60	Dökkbrún fokmold		8.8.2018
10.2A	74	60-64	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
10.2A	74	64-70	Rauðbrún fokmold		8.8.2018

10.2A	74	70-74	H4 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
10.2B	39	0-8	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
10.2B	39	8-19	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
10.2B	39	19-20	1477 gjóskan		8.8.2018
10.2B	39	20-29	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
10.2B	39	29-30	1300 gjóskan		8.8.2018
10.2B	39	30-38	Brúnn jarðvegur		8.8.2018
10.2B	39	38-39	Landnámslagið		8.8.2018
10.3	53	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
10.3	53	10-29	Dökk brúnt jarðlag		8.8.2018
10.3	53	29-30	Svört gjóska		8.8.2018
10.3	53	30-40	Dökkbrúnt jarðlag		8.8.2018
10.3	53	40-49	Rauðbrúnt jarðlag		8.8.2018
10.3	53	49-53	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
11.0	63	0-18	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
11.0	63	18-40	Dökkbrún fokmold		8.8.2018
11.0	63	40-41	Svört gjóska		8.8.2018
11.0	63	41-63	Dökkbrún fokmold		8.8.2018
11.0	63	63-66	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
11.1	80	0-5	Yfirborðslag		8.8.2018
11.1	80	5-28	brún fokmold		8.8.2018
11.1	80	28-29	Svört gjóska		8.8.2018
11.1	80	29-32	Brún fokmold		8.8.2018
11.1	80	32-33	Svört gjóska		8.8.2018
11.1	80	33-35	Brún fokmold		8.8.2018
11.1	80	35-36	Svört gjóska		8.8.2018
11.1	80	36-54	Brún fokmold		8.8.2018
11.1	80	54-66	Dökkbrúnt fjólublátt og lífrænt	Tún?	8.8.2018
11.1	80	66-70	Brún fokmold		8.8.2018
11.1	80	70-72	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
11.1	80	72-74	Brún fokmold		8.8.2018
11.1	80	74-80	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
11.2	68	0-9	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
11.2	68	9-39	Brún fokmold		8.8.2018
11.2	68	39-40	Mögulega svört gjóska		8.8.2018
11.2	68	40-50	Brún fokmold		8.8.2018
11.2	68	50-51	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
11.2	68	51-60	Brún fokmold		8.8.2018
11.2	68	60-68	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
11.3	59	0-9	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	8.8.2018
11.3	59	9-46	Brún fokmold		8.8.2018
11.3	59	46-47	Hverfjalls gjóska		8.8.2018
11.3	59	47-56	Brún fokmold		8.8.2018
11.3	59	56-59	H3 - forsöguleg gjóska		8.8.2018
12.0	34	0-10	Yfirborðslag		8.8.2018

12.0	34	10-15	Blandað lag með H3 skellum - túnsléttun?	Túnsléttun	8.8.2018
12.0	34	15-34	Rauðbrún fokmold	Komst ekki lengra þar sem kjarnaborinn lenti á steini - kom svo í ljós að stutt er niður á klöppina	8.8.2018
12.1	77	0-5	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
12.1	77	5-19	Brún fokmold		9.8.2018
12.1	77	19-20	1477 gjóskan		9.8.2018
12.1	77	20-34	Brún fokmold		9.8.2018
12.1	77	34-34.5	1300 gjóskan		9.8.2018
12.1	77	34-58	Brún fokmold		9.8.2018
12.1	77	58-60	Svört gjóska		9.8.2018
12.1	77	60-65	dökkbrún fokmold		9.8.2018
12.1	77	65-66	Landnámslagið		9.8.2018
12.1	77	66	Ljós gulbrúnt jarðlag		9.8.2018
12.1	77	66-67	Hverfjalls gjóska? Gróf		9.8.2018
12.1	77	67-73	dökkbrún fokmold		9.8.2018
12.1	77	73-74	Hverfjalls gjóska? Gróf		9.8.2018
12.1	77	74-76	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
12.1	77	76-77	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
12.2	79	0-6	Yfirborðslag	Líklega hefur verið einhverskonar mannvirki á svæðinu sem hefur verið sléttað. Kolalög fundust í kjörnum 40 sm frá þessum og torfflekkir	9.8.2018
12.2	79	6-28	Möguleg torf með svörtum 6-7 gjóskulínum	Sléttað mannvirki?	9.8.2018
12.2	79	28-36	Fokmold		9.8.2018
12.2	79	36-37	Svört gjóska 1300		9.8.2018
12.2	79	37-40	Fokmold		9.8.2018
12.2	79	40-45	Brúnt lífrænt jarðlag		9.8.2018
12.2	79	45-46	Landnámslagið		9.8.2018
12.2	79	46-49	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018
12.2	79	49-50	Hverfjalls gjóska		9.8.2018
12.2	79	50-56	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018
12.2	79	56-64	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
12.2	79	64-70	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018
12.2	79	70-71	H4		9.8.2018
12.2	79	71-79	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018

12.3	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Eithvað er að gerast um landnám. Landnotkun breytist á þeim tíma. Svo virðist svæðið verða tún löngu seinna. Þykk fokmold á milli. Engin ummerki um byggingar.	9.8.2018
12.0A	42	0-10	Yfirborðslag		9.8.2018
12.0A	42	10-28	Brúnt jarðlag með kolum (5%)		9.8.2018
12.0A	42	28-42	Torf - mögulega nokkuð heillegt	Komst ekki lengra - kom svo í ljós að stutt er niður á klöppina og því komst borinn ekki dýpra	9.8.2018
12.0B	57	0-10	Yfirborðslag		9.8.2018
12.0B	57	10-24	Brúnn jarðvegur		9.8.2018
12.0B	57	24-50	Torf - mögulega nokkuð heillegt		9.8.2018
12.0B	57	50-66	Járnpanna	Komst ekki lengra - kom svo í ljós að stutt er niður á klöppina og því komst borinn ekki dýpra	9.8.2018
12.0C	62	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
12.0C	62	8-11	Brún fokmold		9.8.2018
12.0C	62	11-12	1477 gjóskan?		9.8.2018
12.0C	62	12-62	Torf blandað jarðlag - röndótt. Hugsanlega eftir túnsléttun	Komst ekki lengra - kom svo í ljós að stutt er niður á klöppina og því komst borinn ekki dýpra	9.8.2018
12.0D	35	0-5	Yfirborðslag		9.8.2018
12.0D	35	5-5.5	Gjóska		9.8.2018
12.0D	35	5.5-26	Blandað lag - merki um túnsléttun	Túnsléttun	9.8.2018
12.0D	35	26-28	Landnámslagið		9.8.2018
12.0D	35	28-33	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
12.0D	35	33-35	Hverfjalls gjóska		9.8.2018
12.0E	56	0-6	Yfirborðslag		9.8.2018
12.0E	56	6-8	Fokmold		9.8.2018
12.0E	56	8-9	Svört gjóska		9.8.2018
12.0E	56	9-25	Blandað torflag - merki um túnsléttun	Túnsléttun	9.8.2018
12.0E	56	25-34	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
12.0E	56	34-41	Landnámssyrpan		9.8.2018
12.0E	56	41-42	Rauðbrún fokmold		9.8.2018

12.0E		42-43	Hverfjalls gjóskan		9.8.2018
12.0E	56	43-52	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
12.0E	56	52-56	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
13.0	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Eithvað er að gerast um landnám. Landnotkun breytist á þeim tíma. Svo virðist svæðið verða tún löngu seinna. Þykk fokmold á milli. Engin ummerki um byggingar.	9.8.2018
13.1	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Eithvað er að gerast um landnám. Landnotkun breytist á þeim tíma. Svo virðist svæðið verða tún löngu seinna. Þykk fokmold á milli. Engin ummerki um byggingar.	9.8.2018
13.2	40	0-4	Yfirborðslag		9.8.2018
13.2	40	4-17	Torfblandað jarðlag	túnsléttun	9.8.2018
13.2	40	17-24	Fokmold og kol	koladreif, fokið annarsstaðar frá	9.8.2018
13.2	40	24-26	Fokmold		9.8.2018
13.2	40	26-28	Hverfjallsgjóska		9.8.2018
13.2	40	28-33	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
13.2	40	33-40	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
13.3	40	0-5	Yfirborðslag		9.8.2018
13.3	40	5-29	Blandað jarðlag með torfi	Túnsléttun	9.8.2018
13.3	40	29-30	Svört gjóska		9.8.2018
13.3	40	30-31	Fokmold		9.8.2018
13.3	40	31-32	Svört gjóska		9.8.2018
13.3	40	32-40	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
14.0	59	0-5	Yfirborðslag		9.8.2018
14.0	59	5-13	Fokmold		9.8.2018
14.0	59	13-15	1477 gjóska		9.8.2018
14.0	59	15-28	Dökkbrúnn hreyfður jarðvegur		9.8.2018
14.0	59	28-29	Hugsanlega 1300 gjóskan		9.8.2018
14.0	59	29-40	Mögulegt torf - Rautt, gult og brúnt. Litríkt og ólíkt öðru sem hefur fundist		9.8.2018
14.0	59	40-48	brún fokmold		9.8.2018
14.0	59	48-52	Blandað jarðlag með H3 doppum		9.8.2018

14.0	59	52-59	Rauðbrúnt jarðlag	Stoppaði á steini - komst ekki neðar	9.8.2018
14.1	42	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
14.1	42	8-23	Hreyft jarðlag og blandað vegna sléttunar		9.8.2018
14.1	42	23-24	Landnámslag		9.8.2018
14.1	42	24-30	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
14.1	42	30-32	Hverfjalls gjóska		9.8.2018
14.1	42	32-40	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
14.1	42	40-40.5	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
14.1	42	40.5-42	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
14.2	70	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
14.2	70	8-14	Dökkbrúnt jarðlag með kolum		9.8.2018
14.2	70	14-27	Fokmold - dökkbrún og ljósbrún		9.8.2018
14.2	70	27-34	Röndótt torf - Grænleit gjóska í röndum (LNS?)		9.8.2018
14.2	70	34-50	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
14.2	70	50-58	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
14.2	70	58-63	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
14.2	70	63-69	H4 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
14.2	70	69-80	Raunbrún fokmold		9.8.2018
14.3	42	0-7	Yfirborðslag		9.8.2018
14.3	42	7-10	Fokmold		9.8.2018
14.3	42	10-23	Dökkt jarðlag með landnámsgjósku -torf?		9.8.2018
14.3	42	23-30	Fokmold		9.8.2018
14.3	42	30-31	Hverfjallsgjóska		9.8.2018
14.3	42	31-34	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
14.3	42	34-42	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
15.0	40	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
15.0	40	8-22	Blandað og hreyft jarðlag - túnsléttun	túnsléttun	9.8.2018
15.0	40	22-34	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018
15.0	40	34-35	Hverfjallsgjóska		9.8.2018
15.0	40	35-40	Grænt leirlag		9.8.2018
15.1	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
15.1	68	0-6	Yfirborðslag		9.8.2018
15.1	68	6-22	Blandað jarðlag - merki um túnsléttun	túnsléttun	9.8.2018
15.1	68	22-40	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
15.1	68	40-41	Landnámssyrpan		9.8.2018
15.1	68	41-42	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
15.1	68	42-43	Hverfjalls gjóskan		9.8.2018
15.1	68	43-53	Rauðbrún fokmold		9.8.2018

15.1	68	53-60	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
15.1	68	60-64	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
15.1	68	64-68	H4 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
15.2	80	0-6	Yfirborðslag		9.8.2018
15.2	80	6-14	brún fokmold		9.8.2018
15.2	80	14-42	Hreyft og blandað jarðlag. Möguega er lítill gjallmoli í þessu lagi - merki um túnsléttun	túnsléttun	9.8.2018
15.2	80	42-44	brún fokmold		9.8.2018
15.2	80	44-50	Dökkbrún fokmold blönduð ljósbrúnni fokmold		9.8.2018
15.2	80	50-51	Mögulega 1300 gjóskan		9.8.2018
15.2	80	51-52	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
15.2	80	52-52.5	Svört gjóska		9.8.2018
15.2	80	52.5-53	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
15.2	80	53-53.5	Svört gjóska		9.8.2018
15.2	80	53.5 -59	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
15.2	80	59-60	Hverfjalls gjóska		9.8.2018
15.2	80	60-68	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
15.2	80	68-70	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
15.2	80	70-80	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
15.3	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
16.0	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
16.1	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
16.2	40	0-5	Yfirborðslag		9.8.2018
16.2	40	5-17	Blandað jarðlag - merki um túnsléttun		9.8.2018
16.2	40	17-18	Gjóska 1477		9.8.2018
16.2	40	18-19	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
16.2	40	19-21	Dökkbrúnt lífrænt jarðlag		9.8.2018
16.2	40	21-24	Rauðbrúnt lífrænt jarðlag		9.8.2018
16.2	40	24-35	Fokmold með kolum og sandi		9.8.2018
16.2	40	35-42	Landnámssyrpan		9.8.2018
16.3	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
17.0	80	0-5	Yfirborðslag		9.8.2018
17.0	80	5-10	Brúnt jarðlag		9.8.2018
17.0	80	10-21	Brúnt jarðlag með ljósbrúnum röndum		9.8.2018
17.0	80	21-40	Mögulegt torf með H3	Mögulegt torf en gæti þó verið hreyft og hafa skolast til	9.8.2018

17.0	80	40-80	Röndótt mögulegt torf með gráu leirlagi og 4 línum af Hverfjallsgjósku. Hér sést engin H3		9.8.2018
17.0A	40	0-10	Yfirborðslag		9.8.2018
17.0A	40	10-40	Dökkbrúnt blandað jarðlag - túnsléttun?	Kjarnabor lenti á stein og komst ekki lengra -líklega klöpp?	9.8.2018
17.0B	79	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
17.0B	79	8-15	Dökkbrúnt jarðlag		9.8.2018
17.0B	79	15-40	Dökkleitt blandað lag með torfi og mögulega landnámslaginu		9.8.2018
17.0B	79	40-51	Hreyft jarðlag með H3 gjóskunni. H3 gjóskan hefur skolast eitthvað til. Ekki mannvistarlag		9.8.2018
17.0B	79	51-79	Blandað röndótt jarðlag með forsögulegum gjóskum - Gætu verið mýrarlög	Magnús greindi kjarnann og taldi jarðlögin vera hreyfð	9.8.2018
17.1	77	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
17.1	77	8-12	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
17.1	77	12-13	Svört gjóska		9.8.2018
17.1	77	13-26	Dökkt blandað lag með kolum	koladreif	9.8.2018
17.1	77	26-27	Óþekkt gjóskulag		9.8.2018
17.1	77	27-32	Fokmold		9.8.2018
17.1	77	32-33	sandur		9.8.2018
17.1	77	33-40	Náttúrulegt jarðlag		9.8.2018
17.1	77	40-41	Landnámssyrpan		9.8.2018
17.1	77	41-46	Fokmold		9.8.2018
17.1	77	46-47	Hverfjalls gjóskan		9.8.2018
17.1	77	47-55	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018
17.1	77	55-64	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
17.1	77	64-73	Rauðbrúnt jarðlag		9.8.2018
17.1	77	73-77	H4 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
17.2	40	0-10	Yfirborðslag		9.8.2018
17.2	40	10-18	Blönduð jarðlög - merki um túnsléttun	túnsléttun	9.8.2018
17.2	40	18-38	Náttúruleg jarðlög		9.8.2018
17.2	40	38-40	Landnámssyrpan		9.8.2018
18.0	74	0-10	Yfirborðslag		9.8.2018
18.0	74	10-40	Blandað brúnt og röndótt jarðlag - merki um túnsléttun?	túnsléttun	9.8.2018
18.0	74	40-45	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018

18.0	74	45-54	Náttúrulegt jarðlag		9.8.2018
18.0	74	54-58	H4 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
18.0	74	58-74	Náttúrulegt jarðlag		9.8.2018
18.1	54	0-10	Yfirborðslag	Kjarninn er náttúrulegur og líklega hefur svarta gjóskan skolast til.	9.8.2018
18.1	54	10-11	1477 gjóskan		9.8.2018
18.1	54	11-19	brún fokmold		9.8.2018
18.1	54	19-27	Margar svartar gjóskurendur og brún jarðlög á milli		9.8.2018
18.1	54	27-36	brún fokmold		9.8.2018
18.1	54	36-40	Sandur		9.8.2018
18.1	54	40-46	Náttúrulegt jarðlag		9.8.2018
18.1	54	46-48	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
18.1	54	48-52	Náttúrulegt jarðlag		9.8.2018
18.1	54	52-54	H4		9.8.2018
18.2	40	0-40	Náttúrulegur kjarni - með mikið af sandi	Líklega lækjarfarvegur	9.8.2018
19.0	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Raskaður vegna þess að jarðvegur hefur skolast niður brekkuna	9.8.2018
19.1	42	0-9	Yfirborðslag		9.8.2018
19.1	42	9-15	brún fokmold		9.8.2018
19.1	42	15-15.5	Hreyft jarðlag með H3		9.8.2018
19.1	42	15.5-25	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
19.1	42	25-31	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
19.1	42	31-38	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
19.1	42	38-42	H4 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
19.2	42	0-8	Yfirborðslag	Kjarni tekinn nálægt smiðju	9.8.2018
19.2	42	8-12	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
19.2	42	12-26	Dökkbrún fokmold með örkolum		9.8.2018
19.2	42	26-32	Dökkbrún fokmold		9.8.2018
19.2	42	32-33	Fokmold		9.8.2018
19.2	42	33-39	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
19.2	42	39-42	Brún fokmold		9.8.2018
20.0	42	0-8	Yfirborðslag	Kjarni tekinn á milli túna	9.8.2018
20.0	42	8-40	brún fokmold		9.8.2018
20.0	42	40-42	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
20.1	42	0-8	Yfirborðslag		9.8.2018
20.1	42	8-23	brún fokmold		9.8.2018
20.1	42	23-32	Brún og ljósbrún fokmold með kolum	koladreif	9.8.2018

20.1	42	32-40	Landnámssyrpan - blönduð og hreyfð		9.8.2018
20.1	42	40-42	Náttúruleg jarðlög		9.8.2018
20.2	60	0-9	Yfirborðslag		9.8.2018
20.2	60	9-22	Brúnt jarðlag - hreyft með kolum	koladreif	9.8.2018
20.2	60	22-26	Dökkbrúnt jarðlag		9.8.2018
20.2	60	26-28	gjóskulag		9.8.2018
20.2	60	28-40	Dökk mýrarjarðlag með appelsínugulum og gráum röndum		9.8.2018
20.2	60	40-58	Náttúrulegt jarðlag - mjög blautt		9.8.2018
20.2	60	58-60	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
21.0	42	0-10	Yfirborðslag		9.8.2018
21.0	42	10-40	Fokmold - 1 kol fannst í jarðlaginu		9.8.2018
21.0	42	40-42	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
21.1	42	0-9	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
21.1	42	9-24	Brún fokmold		9.8.2018
21.1	42	24-26	1477 gjóskan		9.8.2018
21.1	42	26-35	Rauðbrún fokmold		9.8.2018
21.1	42	35-42	H3 - forsöguleg gjóska		9.8.2018
21.2	40	0-9	Yfirborðslag		9.8.2018
21.2	40	9-19	Blandað lag með kolum - ummerki um sléttun	túnsléttun	9.8.2018
21.2	40	19-20	Grá gjóska		9.8.2018
21.2	40	20-24	Grátt og fjólublátt jarðlag		9.8.2018
21.2	40	24-28	Grár og appelsínugulur leir		9.8.2018
21.2	40	28-38	Mýrarjarðlög		9.8.2018
21.2	40	38-40	Landnámssyrpan		9.8.2018
21.3	40	0-9	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	9.8.2018
21.3	40	9-40	Dökkbrún blaut jarðlög - engin mannvist		9.8.2018
22.0	68	0-10	Yfirborðslag		10.8.2018
22.0	68	10-16	Fokmold		10.8.2018
22.0	68	16-29	Ljósbrún fokmold með kolum	koladreif	10.8.2018
22.0	68	29-30	1477 gjóska		10.8.2018
22.0	68	30-48	brún folmold		10.8.2018
22.0	68	48-55	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
22.0	68	55-64	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
22.0	68	64-68	H4 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
22.1	40	0-10	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	10.8.2018
22.1	40	10-37	Fokmold		10.8.2018
22.1	40	37-40	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018

22.1	40	40-42	Náttúruleg jarðlög		10.8.2018
22.2	72	0-8	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	10.8.2018
22.2	72	8-18	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
22.2	72	18-18.5	Gjóska		10.8.2018
22.2	72	18.5-22	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
22.2	72	22-24	gjóska		10.8.2018
22.2	72	24-43	Grátt og appelsínugult röndótt jarðlag - hugsanlega mýri?	Mýri	10.8.2018
22.2	72	43-47	Hverfjallsgjóska		10.8.2018
22.2	72	47-50	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
22.2	72	50-68	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
22.2	72	68-72	H4 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
22.3	75	0-9	Yfirborðslag	Náttúrulegur kjarni	10.8.2018
22.3	75	9-21	Grá og appelsínugul mýrarjarðlög	Mýri	10.8.2018
22.3	75	21-22	Gjóska		10.8.2018
22.3	75	22-34	Grá og appelsínugul mýrarjarðlög		10.8.2018
22.3	75	34-35	gjóska		10.8.2018
22.3	75	35-45	Grá og appelsínugul mýrarjarðlög		10.8.2018
22.3	75	45-48	Landnámssyrpan		10.8.2018
22.3	75	48-49	Hverfjallsgjóska		10.8.2018
22.3	75	49-61	Rauðbrún sendin jarðlög		10.8.2018
22.3	75	61-64	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
22.3	75	64-72	Brún og sendin foklög		10.8.2018
22.3	75	72-74	H4 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
22.4	40	0-40	Dökkbrún jarðlög - svæðið er mjög blautt og þar sést engin mannvist	Mýri	10.8.2018
23.0	81	0-10	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/smiðja	10.8.2018
23.0	81	10-28	Blandað torf með H3 og kolum		10.8.2018
23.0	81	28-35	Blandað gráleitt jarðlag með járnútfellingum		10.8.2018
23.0	81	35-39	Kolalag		10.8.2018
23.0	81	39-49	Röndótt torf með grárri gjósku		10.8.2018
23.0	81	49-80	Kol og litlir gjallmolar		10.8.2018
23.1	42	0-7	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/smiðja	10.8.2018
23.1	42	7-14	Blandað brúnt jarðlag með kolum		10.8.2018

23.1	42	14-18	Blandað jarðlag með kolum og torfskellum - hreyft		10.8.2018
23.1	42	18-21	kolalag		10.8.2018
23.1	42	21-23	Grænleit gjóska - 940?		10.8.2018
23.1	42	23-35	Brúnt blandað jarðlag með kolum og rauða		10.8.2018
23.1	42	35-36	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
23.1	42	36-42	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
23.2	80	0-7	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
23.2	80	7-40	Blandað jarðlag - torfskellur með H3 og kolum		10.8.2018
23.2	80	40-44	Landnámssyrpan		10.8.2018
23.2	80	44-46	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
23.2	80	46-49	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
23.2	80	49-59	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
23.2	80	59-61	H4 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
23.2	80	61-80	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
23.3	42	0-7	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
23.3	42	7-40	Brúnt jarðlag með gulum skellum smávegis kolum		10.8.2018
23.3	42	40-42	Landnámssyrpan		10.8.2018
24.0	80	0-7	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
24.0	80	7-21	Brúnt jarðlag blandað kolum		10.8.2018
24.0	80	21-25	Brúnt og appelsínugult jarðlag		10.8.2018
24.0	80	25-49	Röndótt jarðlag, brúnt og svart með mögulegu gjóskum - hugsanlega er sindur í því		10.8.2018
24.0	80	49-52	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
24.0	80	52-58	Rauðbrúnt jarðlag - frekar blautt		10.8.2018
24.0	80	58-60	H4 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
24.0	80	60-80	Rauðbrúnt og mjög blautt jarðlag		10.8.2018
24.1	80	0-10	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
24.1	80	10-22	Brúnt jarðlag og blandað með smávegis kolum		10.8.2018
24.1	80	22-24	Svört gjóska		10.8.2018
24.1	80	24-28	Brúnt jarðlag blandað H3		10.8.2018
24.1	80	28-30	Fín svört gjóska		10.8.2018

24.1	80	30-45	Dökkbrúnt jarðlag - engin mannvist		10.8.2018
24.1	80	45-47	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
24.1	80	47-54	Rauðbrúnt jarðlag		10.8.2018
24.1	80	54-56	H4		10.8.2018
24.1	80	56-80	Rauðbrúnt jarðlag		10.8.2018
25.0	80	0-5	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
25.0	80	5-10	Brún fokmold		10.8.2018
25.0	80	10-23	Dökkbrúnt jarðlag, blandað kolum, sóti og torfskellum		10.8.2018
25.0	80	23-31	Kolalag		10.8.2018
25.0	80	31-36	Brúnt blandað jarðlag		10.8.2018
25.0	80	36-49	Kolalag		10.8.2018
25.0	80	49-50	Gulbrúnt jarðlag		10.8.2018
25.0	80	50-55	Landnámssyrpan		10.8.2018
25.0	80	55-60	Rauðbrúnt jarðlag		10.8.2018
25.0	80	60-61	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
25.0	80	61-80	Rauðbrúnt jarðlag - engin mannvist		10.8.2018
25.1	40	0-40	Náttúrulegur kjarni	Járnvinnslusvæðið nær ekki lengra til vesturs	10.8.2018
26.0	80	0-8	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
26.0	80	8-10	Brún fokmold		10.8.2018
26.0	80	10-10.5	Mögulega 1477 gjóskan		10.8.2018
26.0	80	10.5-12	Brún fokmold		10.8.2018
26.0	80	12-37	Röndótt torf (brúnt, appelsínugult, grátt) með Landnámssyrpunni. Svartar gjóskur og ein hvít		10.8.2018
26.0	80	37-57	Kolalag		10.8.2018
26.0	80	57-64	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
26.0	80	64-64.5	H3 - forsöguleg gjóska		10.8.2018
26.0	80	64.5-80	Rauðbrún fokmold		10.8.2018
26.1	40	0-9	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/s miðja	10.8.2018
26.1	40	9-13	Brún fokmold		10.8.2018
26.1	40	13-30	Röndótt torf (brúnt, appelsínugult, grátt) með Landnámssyrpunni. Svartar gjóskur og ein hvít		10.8.2018
26.1	40	30-32	Landnámssyrpan?		10.8.2018
26.1	40	32-34	Hverfjalls gjóskan		10.8.2018
26.1	40	34-40	Rauðbrún fokmold		10.8.2018

26.2	42	0-8	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/smiðja	10.8.2018
26.2	42	8-15	Brún fokmold		10.8.2018
26.2	42	15-16	1477 gjóskan		10.8.2018
26.2	42	16-20	brún fokmold		10.8.2018
26.2	42	20-26	Kolalag		10.8.2018
26.2	42	26-30	Uppmokstur með H3 skellum		10.8.2018
26.2	42	30-42	Kolalag	Kjarninn var ekki tekinn lengra niður	10.8.2018
26.3	42	0-7	Yfirborðslag	Járnvinnslusvæðið/smiðja	10.8.2018
26.3	42	7-17	Brúnt jarðlag með appelsínugulum flekkjum		10.8.2018
26.3	42	17-20	Torfblandað jarðlag með kolum		10.8.2018
26.3	42	20-27	Dökkbrúnt og fjólublátt jarðlag		10.8.2018
		27-27.5	Dökk gjóska		10.8.2018
26.3	42	27.5-37	Bökkbrúnt og fjólublátt jarðlag		10.8.2018
26.3	42	37-42	Kolalag	Kjarninn var ekki tekinn lengra niður	10.8.2018

Viðauki 2. Einingaskrá

Staður	skurður	tóft	Einingar	Lýsing	ID	nr á frum-teikningu	uppgr. ár
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	101	Grasrót	OV	1	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	102	Gróðurmold/áfok - óhreyft	OV	2	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	103	Hræringur af torfi, uppmokstri með H3 flekkjum, viðarkol og gjall. Tekið var sýni úr þessu lag. 2-3 steinar voru í því um 20 sm stórir	OV	3	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	104	Ljósbrúnt jarðlag og torfhrun	OV	4	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	105	Dökkbrúnt torf með LNS og kolalinsum. Það er hreyft austan til og gæti jafnvel verið tvö jarðlög.	OV	5	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	106	Ljósgul torflinsa/lífrænt eftni ofan á kolablandaðri mold með sindri	OV	6	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	107	Torf með sandlinsu nyrst, LNS í vestursniði	OV	7	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	108	Rauðleitt gróft efni - rauði?	OV	8	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	109	Grábrúnt torfhrun í niðurgreftri	OV	9	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	110	Viðarkolablandaður jarðvegur í niðurgreftri	OV	10	2018
Brekkur	1	Járnvinnslusvæði	111	Óhreyfð jarðlög - Hverfjallsgjóskan efst	OV	11	2018
Brekkur	2	Meint útihús	201	Grasrót	OV	1	2018
Brekkur	2	Meint útihús	202	Hrært jarðlag - líklega eftir jarðýtu. Mest grábrúnt blandað lag með ljósbrúnum skellum, viðarkol hér og þar. Ljósbrúnar linsur með H3 = uppmokstur. Fannst járngripur [F1] í jarðlaginu	OV	2	2018
Brekkur	2	Meint útihús	203	Linsa af ljósbrúnni mold m H3 skellum = uppmokstur. Gæti verið hluti af [1002]	OV	3	2018

Brekkur	2	Meint útihús	204	Óhreyft - Hverfjallsgjóska efst og margar forsögulegar gjóskur þar undir en vantar þó H3 (eða er mjög þunnt). 5-10 sm undir skurði sést í klöpp = steinarnir sem jarðvegsborinn lenti á.	OV	4	2018

Viðauki 3. Gjóskulagarannsókn

Hofstaðir í Laxárdal, Suður-Þingeyjarsýslu

Gjóskulagarannsókn

Magnús Á. Sigurgeirsson, jarðfræðingur

Netfang: magnus.a.sigurgeirsson@isor.is

INNGANGUR

Þann 9. ágúst 2018 voru snið í tveimur könnunarholum, 1x1 m að stærð, skoðuð á Hofstöðum. Holurnar voru staðsettar í sléttuðu túni um 100 og 250 metrum norðan Hofstaðaskálans. Snið voru mæld og teiknuð og gjóskusýni tekin þar sem þurfa þótti til frekari skoðunar.

Helstu gjóskulög í Mývatnssveit samkvæmt fyrri rannsóknum

Samkvæmt fyrri rannsóknum má vænta þess að finna eftirtalin gjóskulög í Mývatnssveit.

V-1717

V-1477

V-1410

H-1300

K-1262

H-1158 (hvítt)

H-1104 (hvítt)

LNS (svokölluð Landnámssyrpa). Í Mývatnssveit samanstendur LNS af um 5-6 dökkum (basískum) gjóskulögum. Yngsta lagið er V-Sv frá um 940 e.Kr. (það var fyrst tímasett við rannsóknir í Sveigakoti), dökkgrágrænt að lit, með upptök í Bárðarbungu-Veiðivatnakerfi. Landnámslagið (LNL) frá því um 880, ljósgrágrænt að lit, kemur næst undur V-Sv, yfirleitt mun þynnra.

Neðar eru Hverfjallsgjóskan (2500 ára), Hekla-3 (3000 ára) og Hekla-4 (4400 ára) sem eru yfirleitt áberandi í jarðvegi á svæðinu.

NIÐURSTÖÐUR

Prufuhola 1, neðst í túninu (65° 36,581, 17° 09.763):

Skoða einkum vesturprófílinn. Mælt var snið. Í sniðinu mátti sjá rótað lag, um 16 sm þykkt, með slitrum af H-3. Undir þessu lagi er 5 sm þykkt torflag með slitrum af LNS. Aðeins sáust neðri lög LNS ekki Landnámslagið eða V-Sv frá 940. Neðar tekur við steríl mold með forsögulegum gjóskulögum, Hverfjallsgjóskunni efst og H-3 og H-4 neðar. Niðurgröftur sést á kafla niður í gegnum H-4, sem er á um 48 sm dýpi.

Svo er að sjá sem elstu merki um mannvist séu frá því fyrir 940. Þó að landnámslagið hafi ekki sést er ekki hægt að staðhæfa án frekari athugana að torfið sé frá því fyrir 880 en LNL er afar þunnt í Mývatnssveit og misvel varðveitt. Lagið V-Sv er hins vegar mun þykkara og skýrt þar um slóðir.

Prufuhola 2, efst í túninu, 160 m norðan prh. 1 (65° 36,665, 17° 09,713):

Í þessari holu voru mannvistarlög óljósari en í hinni fyrri. Greina mátti dökkbrúnt rótað lag á 6-20 sm dýpi. Neðst í því voru slitrur af H-3. Neðar var óhreyfð mold með forsögulegum gjóskulögum, Hverfjallsgjóskunni, H-3 og H-4. Raskaða lagið tilheyrir líkast til túnsléttuninni sem þarna fór fram fyrir um hálfri öld. Í Laginu fannst einn gripur, allþykkur ryðgaður járnkrókur af einhverju tagi.

Aðeins sáust merki um túnsléttunina í þessari holu, engin eldri mannvistarlög.

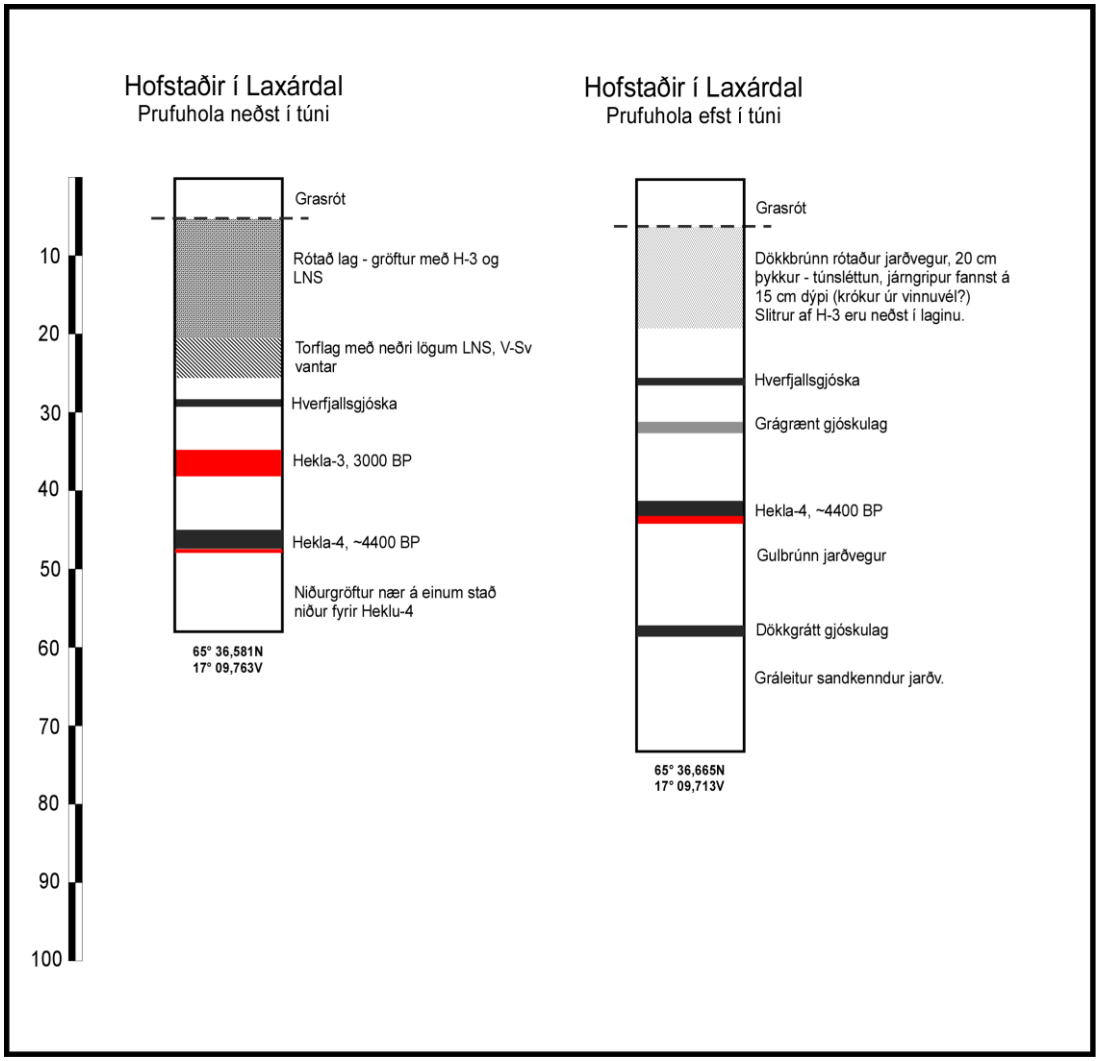

Mynd 1. *Mæld snið á Hofstöðum í ágúst 2018.*

HELSTU HEIMILDIR

Árni Einarsson, Hafliði Hafliðason og Hlynur Óskarsson 1988: Mývatn: Saga lífríkis og gjóskutímatal í Syðriflóa, Náttúruverndarráð, fjölrit 17.

Guðrún Larsen 1982. Gjóskulagatímatal Jökuldals og nágrennis. Í: Eldur er í norðri. Reykjavík, s. 51-65.

Guðrún Larsen 1984. Recent volcanic history of the Veidivötn fissure swarm, Southern Iceland – an approach to volcanic risk assessment. Journal of Volcanology and Geothermal Research 22: 33-58.

Karl Grönvold, Níels Óskarsson, Sigfús S. Johnsen, Clausen, H. B., Hammer, C. U., Bond, G., Bard, E. 1995. Express Letters. Ash layers from Iceland in the Greenland GRIP ice core correlated with oceanic and land sediments. Earth and Planetary Science Letters 135: 149-155.

Magnús Á. Sigurgeirsson 1998. Gjóskulagarannsóknir á Hofstöðum 1992-1997. Archaeologia Islandica 1, s. 110-118.

Magnús Á. Sigurgeirsson, Orri Vésteinsson og Hafliði Hafliðason 2002: Gjóskulagarannsóknir við Mývatn – aldursgreining elstu byggðar. Vorráðstefna 2002. Ágrip erinda og veggspjalda, Jarðfræðafélag Íslands, s. 36-37.

Magnús Á. Sigurgeirsson, Ulf Hauptfleisch, Anthony Newton and Árni Einarsson 2013. Dating of the Viking age Landnám Tephra Sequence in Lake Mývatn sediment, North Iceland. Journal of the North Atlantic 21, 1-11.

Sigurður Þórarinsson 1968. Heklueldar. Sögufélag, Reykjavík, 185 s.